ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἡ συνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα ὑποχρεωτικὴ:

ΕΝ ΤΩι ΕΣΩΤΕΡΙΚΩι		ΕΝ ΤΩι ΕΞΩΤΕΡΙΚΩι	
Ἐτησία	Σελ. 12	Ἐτησία	Σελ. 14
Ἑξάμηνος	» 6	Ἑξάμηνος	» 8

Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρόσια 3.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ
Τhι ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ.—Ἀγορὰ Κύκκου Ἀριθ. 26.

ΕΤΟΣ Α' (ΙΑ') ΑΡΙΘ. 26 (661)
ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑι (Κύπρου),
τῇ 15ῃ Ὀκτωβρίου 1919.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ἡ τελευταία παγκύπριος ἐθνικὴ συνέλευσις ἂν ὄὶν ἐνισχύσῃ ἀποτελεσματικῶς τὸ ἔργον τῆς ἐν Λονδίνῳ Κυπριακῆς Ἀποστολῆς, ἐπεβεβαιοῖ ὅμως λαμπρῶς τὸ βαθὺ καὶ ἀναλλοίωτον ἐθνικὸν αἴσθημα τοῦ Ἑλλην.λαοῦ τῆς Κύπρου καὶ τὴν στερρὰν καὶ ἀδιάσειστον πίστιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἐθνικόν του μέλλον, ἥτις διὰ μακρῶν αἰώνων χειμῶνος ἐθνικοῦ διετηρήθη καὶ ἐζωογόνησε τὴν ἐθνικήν του ψυχήν, διαδηλοῦται δὲ εἴπερ ποτὲ σήμερον ζωηρὰ καὶ διάπυρος.

Ἡ ἐθνικὴ αὕτη πίστις τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ἀποτελεῖ τὴν ἀσφαλεστάτην ἐγγύησιν τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως αὐτοῦ ἐκόντων ἢ ἀκόντων τῶν ξένων κυριάρχων αὐτοῦ. Ὁ Θεάνθρωπος εἶπέ ποτε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ: ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκου σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ μετάβηθι εἰς τὴν θάλασσαν καὶ εὐθέως μεταβήσεται.

Τὴν θείαν ταύτην ἀλήθειαν ἐπεβεβαίωσε λαμπρῶς ὁ θρίαμβος τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἡ ἀνάστασις, καθ' ἡμέραν δὲ ἐν παντὶ σταδίῳ τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως ἐπιβεβαιοῦται ὅπου ὑπάρχει ἡ πίστις αὕτη.

Τὴν ἐθνικὴν ταύτην πίστιν τόσον λαμπρῶς ἐκδηλωθεῖσαν διὰ τῶν ἀντιπροσώπων ὅλων τῆς Παγκυπρίου Ἐθν. Συνελεύσεως πρέπει νὰ θεωρῶμεν ὡς τὴν ἀκαταμάχητον ἠθικὴν δύναμιν, διὰ τῆς ὁποίας ταχιον ἢ βράδιον θὰ συντελεσθῇ ἡ ἐθνικὴ ἀποκατάστασις τῆς πολυπαθοῦς καὶ μαρτυρικῆς ταύτης Νήσου.

Πίστις ὅμως ἄνευ ἔργων εἶνε πίστις νεκρά, καὶ πρέπει αὕτη παρὰ τῷ Κυπρ. λαῷ νὰ γένηται ζῶσα καὶ ἐνεργός, οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν παυομένη νὰ ἑλαύνῃ καὶ οἱστρηλατῇ τοῦτον πρὸς τὴν πλήρωσιν καὶ πραγματοποίησιν τῶν ἱερωτέρων καὶ εὐγενεστέρων πόθων αὐτοῦ.

Φοβούμεθα ὅτι θὰ καταλογισθῇ μέγα λάθος τῶν διαλαβόντων τὴν πρωτοβουλίαν ἐν τῇ διεξαγωγῇ τῆς Κυπριακῆς ὑποθέσεως ὁ παραγκωνισμὸς μέχρι τοῦδε τῆς ἐνεργοῦ καὶ ζώσης ἐθνικῆς πίστεως τοῦ Κυπρ. λαοῦ, ὃν ὑπεχρέωσαν νὰ ἠρεμῇ ἀδρανὴς καὶ ἀκίνητος, ἐν ᾧ χρόνῳ ἔδει νὰ θορυβῇ καὶ ταράσσηται διαλαλῶν καὶ διεκδικῶν τὰ ἀπαράγραπτα καὶ ἀδιαφιλονίκητα ἐθνικὰ δίκαιά του ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου. Ἡ ἐπαιτικὴ καὶ ὑποκλιτικὴ πολιτικὴ τοῦ κ. Βενιζέλου φαίνεται ὅτι βαίνει πρὸς χρεωκοπίαν, καὶ ἐφόσον ὑπάρχει καιρὸς συμφέρει εἰς ἡμᾶς νὰ ἐγκαταλίπωμεν αὐτὴν καὶ νὰ τραπῶμεν ἐπὶ τὴν δεδοκιμασμένην καὶ ἐπιβραβευθεῖσαν πολιτείαν τῶν ἀδελφῶν Ἑπτανησίων.

Ὁ κ. Βενιζέλος, ὁ ὑπὸ τῆς Κυπρ. Ἀποστολῆς ἀναμενόμενος εἰς Λονδῖνον ὡς Μεσσίας, εὑρίσκεται ἤδη ἐκεῖ ἀπὸ ἑβδομάδων, ἀμφιβάλλομεν δὲ ἂν θὰ δυνηθῇ καὶ νὰ θίξῃ τὸ Κυπρ. ζήτημα παρὰ τῇ Ἀγγλικῇ Κυβερνήσει, ἐν ᾧ χρόνῳ τόσα ἄλλα μεγάλα καὶ πρωτεύοντα ζητήματα Ἑλληνικὰ ἀπαιτοῦσιν ὅλην τὴν προσοχὴν καὶ τὴν ἐνεργητικότητα αὐτοῦ. Πιθανώτατα πρὸ τῶν ὑπερόγκων δυσχερειῶν καὶ τῶν ἀλληπαλλήλων ἀπογοητεύσεων ἡ προτέρα ἀνεπιφύλακτος αἰσιοδοξία του θὰ διελύθη καὶ θὰ ἀποβλέπῃ πρὸς τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τῶν πραγμάτων μετὰ γυμνῶν καὶ ἀγρύπνων ὀφθαλμῶν.

Δὲν πρέπει ν' ἀποκρύψωμεν ὅτι ἡ θέσις τοῦ Κυπρ. ζητήματος ἐν Λονδίνῳ δὲν φαίνεται εὐχάριστος. Ὅσον εἰλικρινὴς καὶ βαθεῖα καὶ ἂν εἶναι ἡ συμπάθεια πρὸς αὐτὸ τοῦ ἄγγλου πρωθυπουργοῦ Λόϋδ Τζώρτζ, φαίνεται ὅτι προσκρούει αὕτη εἰς τὴν δυσμενῆ διάθεσιν τοῦ Κοινοβουλίου καὶ τῆς κοινῆς γνώμης καὶ πολλῶν μελῶν αὐτῆς τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως, καὶ ὁ ρέκτης καὶ μεγαλεπήβολος Οὐαλλὸς πολιτικὸς δὲν θὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ ὑπερπηδήσῃ πάντα τὰ ἐμπόδια ταῦτα, θέλων νὰ τηρῇ τὰς δυνάμεις του ἀκμαίας πρὸς τοσαῦτα ἄλλα μεγάλα καὶ σπουδαῖα ζητήματα καὶ συμφέροντα βρεττανικά.

Πιστεύομεν ὅτι ὁ Λόϋδ Τζὼρτζ θὰ παρεχώρει προθύμως τὴν Κύπρον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἂν ἐξηρτᾶτο τοῦτο ἀπ' αὐτοῦ μόνον, δυστυχῶς ὅμως τὸ Κυπρ. ζήτημα προσκρούει ἐν Ἀγγλίᾳ εἰς προσκόμματα δυσυπέρβλητα.

Διὰ ταῦτα νομίζομεν ὅτι ἐπέστη ὁ καιρὸς ὅπως τὸ Κυπρ. ζήτημα ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἀρχικὴν τροχιάν του, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐξετροχίασεν αὐτὸ ἡ εὐπιστία καὶ ἡ ἀβασάνιστος αἰσιοδοξία τοῦ κ. Βενιζέλου.

Ἡ φυσικὴ πορεία τοῦ Κυπρ. ζητήματος ἦτο πρὸς τὴν Συνδιάσκεψιν τῆς Εἰρήνης. Ἐπίσιον αὐτῆς προσῆλθον συνήγοροι τῶν οἰκείων ἐθνικῶν ὑποθέσεων οἱ ἀντιπρόσωποι παντοίων καὶ διαφόρων λαῶν καὶ χωρῶν, οἵτινες διεστύπωσαν καὶ ὑπεστήριξαν τὰ αἰτήματα αὐτῶν, δὲν νομίζομεν δὲ ὅτι τὸ Κυπριακὸν ζήτημα δὲν θὰ ἐπεσπᾶτο τὴν προσοχὴν καὶ τὴν συμπάθειαν τῆς Συνδιασκέψεως καὶ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου, ὅταν θὰ εἶχε μάλιστα συνήγορον αὐτὸν τὸν πρωθυπουργὸν τῆς Ἀγγλίας, κατὰ τὰς διαβεβαιώσεις, τοὐλάχιστον, τοῦ κ. Βενιζέλου.

Τὸ Κυπρ. ζήτημα συνδέεται πρὸς τὰ ζητήματα τὰ ἀναγόμενα εἰς τὴν τύχην τῆς Ὀθωμ. Αὐτοκρατορίας, διότι καὶ ἡ Κύπρος δεπετέλει τμῆμα ταύτης κατὰ τὴν κήρυξιν τοῦ πολέμου καὶ' αὐτῆς ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν Συμμάχων αὐτῆς.

Ἡ Κυπρ. Ἀποστολὴ φέρουσα μεθ' ἑαυτῆς καὶ δημοψήφισμα τῶν τεσσάρων πέμπτων τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Κύπρου ὑπὲρ τῆς ἑνώσεως αὐτῆς μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος θὰ εἶχε τὸ ἰσχυρότατον καὶ ἀκαταμάχητον ἐπιχείρημα, ἑδραίως στηριζόμενον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῶν ἐθνικοτήτων καὶ τῆς αὐτοαποφάσεως τῶν λαῶν, θὰ εἶχε δὲ τὴν μεγαλειτέραν πιθανότητα εὐνοϊκῆς πρὸς τὴν θέλησιν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Κυπρ. λαοῦ λύσιν.

Ἡ τοιαύτη πορεία τοῦ Κυπρ. ζητήματος θὰ εἶχε καὶ τὸ μέγα πλεονέκτημα νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τῶν ἄλλων Ἑλληνικῶν ζητημάτων διὰ τὰ ὁποῖα θὰ ἐπετρέπετο ἀμέριστος καὶ ἀπερίσπαστος ἡ προσοχὴ καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος.

Ὁπωσδήποτε κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τὸ Κυπρ. ζήτημα διέρχεται τὴν κρισιμωτάτην περίοδον αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τοῦ κ. Βενιζέλου ἐν Λονδίνῳ, ὅστις ὀφείλει πάντως νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν Κυπρ. ἀποστολὴν τὴν πραγματικὴν θέσιν τοῦ ζητήματος, καὶ ἂν ἐπέσῃ ὁ καιρὸς ὅπως χειραφετηθῇ αὕτη ἀπὸ τῆς κηδεμονίας τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ τραπῇ τὴν ἄγουσαν πρὸς τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τῶν Τεσσάρων.

Τότε καὶ τοῦ Κυπρ. λαοῦ λύονται τὰ δεσμὰ ἅτινα ἐκράτουν αὐτὸν ἀκίνητον καὶ ἀδρανῆ, καὶ ἀναλαμβάνει οὗτος ὅλην τὴν ἐλευθερίαν τῶν κινήσεων καὶ τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ.

Τὸ πρῶτον καὶ κυριώτατον διάβημα θὰ εἶναι ἡ ὑπογραφὴ δημοψηφισμάτων πρὸς τὴν Συνδιάσκεψιν καθ' ἅπασαν τὴν νῆσον ὑπὸ παντὸς ἐνηλίκου Κυπρίου Ἕλληνος διαδηλούντων τὸν διακαῆ πόθον αὐτῶν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τὴν σταθερὰν καὶ ἀδιάσειστον ἀπόφασιν ὅπως ἐπιδιώξωσιν αὐτὴν δι' ὅλων τῶν νομίμων ἀλλὰ καὶ ἐντόνων μέσων καὶ τρόπων.

Ἡ Κύπρος οὕτω θὰ ἐργασθῇ καὶ θὰ ἀγωνισθῇ αὐτὴ ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐπικαλουμένη τὴν θείαν ἀντίληψιν καὶ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου τὴν ὀρθὴν κρίσιν καὶ τὴν συμπάθειαν.

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

[Ὑπὸ **Ν. ΕΞΑΡΧΟΠΟΥΛΟΥ** καθηγητοῦ τῆς Παιδαγωγικῆς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ].

[Ἐπίκαιρον καὶ ἐπωφελῆ νομίζομεν τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην μιᾶς ἐμβριθοῦς πραγματείας τοῦ καθηγητοῦ τῆς παιδαγωγικῆς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ κ. Ν. Ἐξαρχοπούλου ὑπὸ τὴν ἄνωθι ἐπιγραφήν, διότι θὰ χρησιμεύσῃ ὡς φωτεινὸς καὶ ἀσφαλὴς ὁδηγὸς τῶν διδασκόντων πρὸς διάγνωσιν πνευματικῶν τινων ἀνωμαλιῶν τὰς ὁποίας θὰ παρετήρησε πᾶς προσεκτικὸς καθηγητὴς ἢ διδάσκαλος ἐν τῇ ἐξασκήσει τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτοῦ].

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΚΑΙ Ο ΣΚΟΠΟΣ ΑΥΤΗΣ

Ὁ ἄνθρωπος ἔρχεται εἰς τὸν κόσμον ἀτελέστατα παρεσκευασμένος πρὸς τὸν ἀγῶνα τοῦ βίου. Ὡς νεογνόν, δὲν δύναται νὰ περιπατήσῃ οὐδὲ νὰ ποιήσηται χρῆσιν τῶν μελῶν καὶ τῶν αἰσθήσεων αὐτοῦ. Δὲν βλέπει, δὲν ἀκούει, ἐλάκληρα ἔτη μετὰ τὴν γέννησιν αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος εἶναι οὕτω ἀτελὴς σωματικῶς καὶ ψυχικῶς, ὥστε ἀποβαίνει αὐτῷ ἀδύνατον νὰ διατηρηθῇ ἄνευ ξένης βοηθείας.

Τὸ στάδιον τοῦτο τῆς ἀνικανότητος τοῦ ἀνθρώπου χαρακτηρίζεται ὡς ἡ παιδικὴ ἡλικία αὐτοῦ ἐν τῇ εὐρυτάτῃ ἐννοίᾳ αὐτῆς. Ἀλλ' ὅμως, τὸ ἄτομον, καίτοι εἶναι οὕτως ἀτελῶς διαπεπλασμένον ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ, εἶναι τὰ μάλιστα ἐπιδεκτικὸν μορφώσεως καὶ τείνει διαρκῶς εἰς τὴν τελειοποίησιν.

Ἡ περιεργία αὐτοῦ εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστή, περὶ πάντων ἐρωτᾷ, ἐπιθυμεῖ τὰ πάντα νὰ μάθῃ καὶ φθάνει μέχρι τῶν ἀκροτάτων αἰτίων τῶν γενομένων. Προσπαθεῖ δὲ νὰ ἀγάγῃ εἰς πλήρη ἐξέλιξιν τὰς ἐν λανθανούσῃ καταστάσει εὑρισκομένας ἰδιότητας αὐτοῦ καὶ ἐθίζον καὶ μιμούμενον καὶ πειραματιζόμενον.

Κατ' ἀκολουθίαν, κύρια τοῦ παιδὸς γνωρίσματα εἶναι οὐ μόνον ἡ ἀτέλεια ἀλλὰ καὶ ἡ τάσις εἰς τελειοποίησιν, οὐ μόνον ἡ ἄγνοια, ἀλλὰ καὶ ἡ μεγάλη εἰσδεκτικὴ δύναμις, οὐ μόνον ἡ ἀδυναμία ἀλλὰ καὶ ἡ ἱκανότης πρὸς κτῆσιν δυνάμεως. Ἀλλ' ἡ ἐξέλιξις τῶν σωματικῶν καὶ ψυχικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τόσον βραδεῖα ὥστε μέχρις οὗ προσλάβῃ τὸν τέλειον ἀνθρώπινον τύπον ἀπαιτεῖται τὸ τρίτον τοῦ ὅλου ἀνθρωπίνου βίου. Διότι εἶναι ἀποδεδειγμένον διὰ τῆς Βιολογίας ὅτι ὅσῳ ὑψηλοτέρα τυγχάνει ἡ βαθμὶς τῆς ἐξελίξεως, ἣν ὄν τι κατέχει ἐν τῷ βασιλείῳ τῶν ζώων, τόσῳ μακροτέρα ἀποβαίνει ἡ παιδικὴ αὐτοῦ ἡλικία. Τοῦτο δὲ ἰσχύει καὶ περὶ ἑνὸς ἑκάστου ἰδιαιτέρως ἐκ τῶν ὀργάνων τοῦ σώματος ὡς καὶ περὶ πάσης τῆς ἐπὶ μέρους σωματικῆς καὶ ψυχικῆς λειτουργίας ὅσῳ τελειότερον εἶναι τὸ ὄργανον καὶ ὅσῳ ἀνωτέρα ἡ λειτουργία, τοσούτῳ καὶ ἡ ἐξέλιξις ἀποβαίνει μακροτέρα.

Ἀλλ' εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ ἐξέλιξις αὕτη καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς τελειοτάτοις τῶν ζώων συντελεῖται ἐν βραχεῖ σχετικῶς χρόνῳ, ἐν ᾧ παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ αὕτη, ὡς εἴπομεν, τελειοῦται βραδύτατα καταναλίσκουσα τὸ τρίτον τῆς ζωῆς.

* * *

Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΟΣ

Ἡ θεωρία ὅτι ὁ παὶς οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἄνθρωπος ἐν σμικρῷ (*homunculus*) κεκτημένος ἅπαντα τὰ ὄργανα τῶν ἐνηλίκων, διαφέρων δὲ αὐτῶν μόνον κατὰ τὸ μέγεθος τῶν ὀργάνων καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν λειτουργιῶν καὶ ὅτι αἱ ψυχικαὶ αὐτοῦ λειτουργίαι εἶναι αἱ αὐταὶ πρὸς τὰς τοῦ ἐνηλίκου, διαφέρουσι δὲ μόνον πρὸς τὴν ἔντασιν καὶ ὅτι δηλ. καὶ ἡ ψυχικὴ ἐξέλιξις εἰς οὐδὲν ἄλλο ἐθεωρεῖτο συνισταμένη ἢ εἰς κανονικὴν αὔξησιν μετὰ πασῶν τῶν λειτουργιῶν, κατερρίφθη ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἐρευνῶν.

Αἱ νεώτεραι δηλ. ἔρευναι ἀποδεικνύουσιν ὅτι ὁ παὶς εἶναι ὂν *sui generis*, ὅπερ, συγκρινόμενον πρὸς τὸν ἐνήλικον ἐμφανίζει σπουδαιοτάτας διαφορὰς ἀνατομικὰς καὶ ψυχικὰς οὐ μόνον κατὰ ποσὸν ἀλλὰ καὶ κατὰ ποιόν.

Πολυπληθεῖς μετρήσεις τῶν ἀργάνων τοῦ σώματος καὶ ἐνδελεχὴς ἐξέτασις τῶν λειτουργιῶν αὐτῶν ἀπέδειξαν ὅτι τὸ σῶμα τοῦ παιδὸς οὐσιωδῶς διαφέρει τοῦ τελείως διαπεπλασμένου ἀνθρώπου, ἡ δὲ ἐξέλιξις αὐτοῦ συνίσταται εἰς ποικίλας ἀλλοιώσεις τῶν τε ὀργάνων καὶ τῶν λειτουργιῶν αὐτῶν, ὡς ὀρθότατα λέγει ὁ *Manouvrier*, ἂν ἡ αὔξησις τοῦ σώματος τοῦ ἐμβρύου ἢ καὶ τοῦ νεογνοῦ συνίστατο εἰς τὴν κανονικὴν μεγέθυνσιν τῶν διαστάσεων αὐτοῦ, ἀντὶ ἀνθρώπων θὰ παρήγοντο τέρατα.

Παρατρέχοντες ὅσα ὁ κ. Ἐξαρχόπουλος λέγει περὶ τῶν πορισμάτων τῶν τοιούτων μετρήσεων καὶ περὶ τῆς ἐξελίξεως τῶν φυσιολογικῶν λειτουργιῶν τοῦ παιδὸς, θὰ περιορισθῶμεν εἰς τὴν ψυχικὴν ἐξέλιξιν **τοῦ παιδός.**

* * *

ΨΥΧΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΟΣ

Ἡ ψυχικὴ ἐξέλιξις τοῦ ἀνθρώπου, κατὰ τὴν ἐπιτυχῆ παρομοίωσιν μεγάλου τῆς παιδικῆς ψυχῆς ἐρευνητοῦ, τοῦ *Preyer*, ὁμοιάζει πρὸς τὴν πορείαν ὁρμητικοῦ ποταμοῦ. Ἀπὸ τῶν πηγῶν τούτου μέχρι τῶν ἐκβολῶν παρατηρεῖ τις ροήν, μεταβολήν, αὔξησιν. Ἐκπηγάζει ἀνεξερεύνητος ἐκ σκοτεινοῦ βάθους καὶ ἐμφανίζεται κατ' ἀρχὰς ὡς διαυγὴς πηγή, ἐξ ἧς ἀραιὸν ῥέει ὕδωρ, σχηματίζονται μικρὰ ῥυάκια διαρκῶς ὅμως προστίθενται νέα στοιχεῖα, ἅτινα ἐνούμενα μετὰ τῶν παλαιῶν δὲν δύνανται νὰ διακριθῶσιν ἀπ' αὐτῶν, αὐξάνουσι δὲ μόνον τὴν ὁρμὴν καὶ τὸν ὄγκον, τοῦ ποταμοῦ παραμένοντος τοῦ ποταμοῦ τοῦ αὐτοῦ καὶ διαρκῶς χωροῦντος ἐπὶ τὰ πρόσω.

Τὰ αὐτὰ δὲ παρατηροῦνται καὶ κατὰ τὴν πορείαν τοῦ ψυχικοῦ βίου. Ἀπὸ τῆς γεννήσεως δηλ. μέχρι τοῦ θανάτου συμβαίνουσι προσθῆκαι, συγχωνεύσεις, μεταλλαγαὶ δυσπρόσιτοι εἰς τὴν ἔρευναν, ἐν ᾧ ἡ προσωπικότης παραμένει πάντοτε ἡ αὐτή. Διὰ τοῦτο, ἂν καὶ γενικῶς ἀναγνωρίζεται ὅτι ὁ ψυχικὸς βίος τοῦ ἀνθρώπου σὺν τῇ προόδῳ τῶν ἐτῶν ὑφίσταται μεταβολάς, διαρκῶς ἐξελισσόμενος καὶ τελειοποιούμενος, οὐχ ἧττον δὲν κατωρθώθη ἀκόμη μετ' ἀσφαλείας νὰ καθορισθῇ εἰς τί συνίσταται ἡ ἐξέλιξις αὐτοῦ.

Τὴν ψυχικὴν ἐξέλιξιν δέον νὰ νοήσωμεν πολυμερῆ. Αὕτη δηλ. εἶναι τὸ σύνολον τῶν ποικίλων ἐπὶ μέρους μεταβολῶν. Ἓν δὲ τῶν γνωρισμάτων αὐτῆς ἀποδεχόμεθα τὴν διαδοχικὴν ἐμφάνισιν τῶν διαφόρων ψυχικῶν δεξιοτήτων. Δὲν ἀναφαίνονται δὲ αὗται ἅπασαι ταυτοχρόνως παρὰ τῷ παιδί, ἀλλ' ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην. Τὴν πορείαν δὲ καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐμφανίσεως ἑκάστης τούτων ὁρίζει ἡ οἰκονομία τοῦ βίου. Ὅσῳ δηλαδὴ σπουδαιοτέρα εἶναι λειτουργία τις διὰ τὸν περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνα, τόσῳ ἐνωρίτερον ἐμφανίζεται.

Ἡ ἀνωτέρω ὅμως ἐκδοχὴ δὲν πρέπει ν' ἀγάγῃ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ὁ παὶς στερεῖται λειτουργιῶν, ἃς ὁ ἐνήλικος ἔχει, διότι εἶναι ἀσφαλὲς ὅτι λίαν ἐνωρίς, ἤδη κατὰ τὸ 7ον ἔτος εἶναι ὁ παὶς πάτοχος πασῶν τῶν δεξιοτήτων, ἃς παρὰ τῷ ἐνηλίκῳ παρατηροῦμεν, εἰ καὶ αἱ πλεῖσται τούτων ὑπάρχουσι παρ' αὐτῷ ἐν ἀσθενεστέρᾳ καταστάσει καὶ ἀτελεστέρα μορφῇ. Οὕτω λ. χ. αἰσθήματα, ἀντιλήψεις, παραστάσεις, ἐπιθυμίας, πάθη βουλήσεις, ἐκδηλώσεις κ.τ.λ. συναντῶμεν παρά τε τῷ παιδὶ καὶ τῷ ἐνηλίκῳ.

Οὐδ' εἶναι ἡ διαδοχικὴ τῶν ψυχικῶν δεξιοτήτων ἐμφάνισις τὸ μόνον γνώρισμα, τὸ τὴν ψυχικὴν ἐξέλιξιν χαρακτηρίζον. Ἕτερον ταύτης γνώρισμα εἶναι ἡ βαθμιαία κατὰ ποσὸν αὔξησις τῶν δεξιοτήτων. **Αἱ τούτων ἐντάσεις παρ' αὐτῷ εἶναι κατωτέρα ἢ παρὰ τῷ ὡρίμῳ ἀνθρώπῳ,** ὅστις διὰ τοῦτο δύναται ἐργαζόμενος διανοητικῶς καὶ πλείονα καὶ τελειότερα ἢ ὁ παὶς νὰ παραγάγῃ.

Ὑπάρχουσιν ὅμως λειτουργίαι τινές, ὧν ἡ πορεία δὲν σημειοῖ πάντοτε αὔξησιν τῆς ἐντάσεως. Οὕτω λ.χ. ἰδιότητές τινες τῆς μνήμης, τῆς φαντασίας, τῆς κατ' αἴσθησιν ἀντιλήψεως εἶναι ἰσχυρότεροι παρὰ τῷ παιδὶ ἢ παρὰ τῷ ἐνηλίκῳ.

Ἕτερον οὐσιῶδες γνώρισμα εἶναι ὅτι ἡ πορεία τῆς ἀναπτύξεως δὲν βαίνει μετὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε ταχύτητος. Τοὐναντίον δὲ αὕτη εἶναι ἀκανόνιστος. Διακρίνονται δηλ. περίοδοι συμπίπτουσαι πρὸς ὡρισμένα ἔτη τοῦ βίου, καθ' ἃς ἡ αὔξησις ἐπιβραδύνεται ἢ καὶ ἀποβαίνει σχεδὸν στάσιμος. Αὗται δὲ αἱ περίοδοι τῆς **προόδου** καὶ τῆς **στασιμότητος** διαδέχονται ἀλλήλας. Ἐπομένως ἐὰν θελήσωμεν διὰ γραφικῆς παραστάσεως νὰ εἰκονίσωμεν τὴν πορείαν τῆς ἐξελίξεως, ἡ γραμμὴ ἡ ταύτην δεικνύουσα, δὲν θὰ εἶναι εὐθεῖα ἀλλὰ καμπύλη.

Τὸ γνώρισμα τοῦτο εἶναι κοινὸν τῇ τε σωματικῇ καὶ τῇ ψυχικῇ ἐξελίξει. Οὕτω λ.χ ἐὰν θελήσωμεν νὰ παρακολουθήσωμεν τὴν κατὰ μῆκος αὔξησιν τοῦ σώματος, θὰ ἴδωμεν ὅτι δὲν βαίνει αὕτη κανονικῶς καὶ ὁμοιομόρφως ἀλλὰ τελεῖται κατὰ τρόπον περίεργον καὶ ἀκανόνιστον. Ὑπάρχουσι δηλ. κατὰ τὴν περίοδον τοῦ παιδικοῦ βίου τρεῖς ἐποχαὶ ἀποτόμου καὶ γοργῆς αὐξήσεως, εἶναι δὲ αὗται ἡ τοῦ 1ου ἔτους τοῦ βίου τοῦ παιδός, ἡ μεταξὺ τοῦ 5ου καὶ τοῦ 7ου, καὶ ἡ περίοδος τῆς ἥβης τ. ἔ. μεταξὺ τοῦ 12ου καὶ 15ου παρὰ τοῖς ἄρρεσι καὶ τοῦ 11ου καὶ 13ου παρὰ τοῖς θήλεσιν. Αἱ διαδεχόμεναι τὰς περιόδους ταύτας ἐποχαὶ εἶναι ἐποχαὶ στασιμότητος. Καὶ ἐν τῇ αὐξήσει τοῦ βάρους τοῦ σώματος, ὡς καὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν ὀργάνων αὐτοῦ βλέπομεν τοιαύτας περιόδους δράσεως καὶ ἀναπαύσεως κανονικῶς διαδεχομένας ἀλλήλας. Τοιαύτη ἐναλλαγὴ συμβαίνει ὡσαύτως κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τῶν ψυχικῶν ἐκδηλώσεων.

(ἀκολουθεῖ).

ΛΟΓΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

ΕΝ ΤΗι ΓΑΛΛ. ΒΟΥΛΗι

ΤΗι 13)26 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΥΠΟ Γ. ΚΛΕΜΑΝΣΩ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ]

—Ἡ ἔξοδος τῶν Συμμάχων εἰς τὸν πόλεμον.

Καὶ τώρα ἐρχόμεθα εἰς τὴν ἔξοδον τῶν Συμμάχων εἰς τὸν πόλεμον.

Ἰσχυρίσθησαν ἐδῶ, πρό τινων ἡμερῶν, ὅτι εἶχον συνομολογηθῇ συνθῆκαι προηγουμένως αἵτινες ἐξησφάλιζον αὐτόματον τὴν ἔξοδον τῶν Ἄγγλων εἰς τὸν πόλεμον. Ὁ κ. Πισσὼν διέψευσε τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην. Θὰ ἐπιβεβαιώσῳ σήμερον τὴν ἀκρίβειαν ταύτην, καὶ θὰ δείξω οὕτω πόσον διαφέρουσιν αἱ ἰδέαι τῆς Ἀγγλίας τῶν ἡμετέρων.

Ὁποία ἦτο ἡ κατάστασις τοῦ πνεύματος τῶν Ἄγγλων πολιτικῶν, κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου; Ἰδοὺ ἐν πρώτοις ἐπιστολή, ἣν ὁ Σὲρ Ἐδ. Γκρέϋ, τότε ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἀπέστειλε τῇ 22ᾳ Νοεμβρ. 1912 πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπόν του ἐν Παρισίοις.

Λονδῖνον 22 Νοεμβρίου 1912.

Ἀγαπητὲ Πρεσβευτά μου,

Ἐπανειλημμένως, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, τὰ στρατιωτικὰ καὶ ναυτικὰ ἐπιτελεῖα τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Μ. Βρεττανίας ἀντήλλαξαν τὰς σκέψεις αὐτῶν. Ἐννοήθη πάντοτε ὅτι αἱ ἀνταλλαγαὶ αὗται γνωμῶν καὶ σκέψεων δὲν θίγουσι τὴν ἐλευθερίαν τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἑτέρας Κυβερνήσεως ὅπως ἀποφασίζη ἐν οἱᾳδήποτε στιγμῇ ἐν τῷ μέλλοντι ἐὰν ὀφείλῃ ἢ μὴ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἑτέραν διὰ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων αὐτῆς.

Παρεδέχθημεν ὅτι ἀνταλλαγαὶ σκέψεων μεταξὺ τῶν τεχνικῶν δὲν ἀποτελοῦσιν οὐδὲ πρέπει νὰ θεωρῶνται ὅτι ἀποτελοῦσιν ὑποχρέωσιν ὑποχρεοῦσαν τὴν μίαν ἢ τὴν ἑτέραν κυβέρνησιν ὅπως ἐπεμβαίνῃ ἐν ἐνδεχομένῃ περιστάσει, ἥτις δὲν παρουσιάσθη ἔτι καὶ ἥτις δύναται μηδέποτε νὰ γεννηθῇ. Ἐπὶ παραδείγματι, ἡ τωρινὴ κατανομὴ τῶν στόλων Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας δὲν βασίζεται ἐπὶ ὑποχρεώσεων ὅπως συνεργασθῶσιν ἐν πολέμῳ.»

Δὲν ὑπῆρχεν ἄλλη συμφωνία καὶ αἱ ἀνταλλαγεῖσαι ἐπιστολαὶ τῇ 1ῃ Ἰανουαρίου 1914 μεταξὺ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας καὶ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Δημοκρατίας παρέχουσιν ἀναμφισβήτητον τούτου ἀπόδειξιν.

Ὑπῆρχον συμβάσεις στρατιωτικαὶ μὴ ὑποχρεοῦσαι τὰς κυβερνήσεις, καὶ τῇ 1ῃ Αὐγούστου ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας ἐδήλου ὅτι ἡ χώρα του δὲν ἦτο ἀποφασισμένη νὰ κατέλθῃ εἰς τὸν ἀγῶνα.

Τρεῖς ἡμέρας ὕστερον, ἡ ὑπόθεσις ἤλλαξεν, οἱ Γερμανοὶ ἐνέβαλον εἰς Βέλγιον καὶ τὰ ἀγγλικὰ στρατεύματα ἀπεβιβάζοντο εἰς Καλαί. Ἐπέμεινα ὅπως καταστήσω καταληπτὸν ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ πνεύματος τῶν Συμμάχων ἡμῶν δὲν εἶναι ἀναγκαίως ἡ ἡμετέρα, καὶ εἶναι ἄδικον, ὅτε κινδυνεύομεν νὰ μὴ ἐννοηθῶμεν, νὰ ἐπιλαμβανώμεθα ἡμῶν αὐτῶν καὶ νὰ μεμφώμεθα ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπὶ ἀδεξιότητι, ἢ ἐκείνων, κατηγοροῦντες αὐτοὺς ἐπὶ κακαῖς σκέψεσι, τὰς ὁποίας πράγματι δὲν ἔχουσιν οὗτοι.

Ὁ Αὔγουστος Κόντ (*Auguste Comte*) εἶπεν ὅτι ζῶμεν ἀπὸ τῶν νεκρῶν. Εἶναι ἀληθές. Περιβαλλόμεθα ὑπὸ τῆς ἱστορίας ἥτις κρατεῖ καὶ ὡδηγεῖ ἡμᾶς.

Ἡ Ἀγγλία εἶχε τὴν ἰδέαν ὅτι θὰ ἦτο κινδυνῶδες νὰ φέρεται ἐμπρὸς εἰς βοήθειαν τῆς Γαλλίας, ἀλλ' ὅτι, ἀφ' ἧς τὸ Βέλγιον θὰ προσεβάλλετο, ἡ κατάστασις μετεβάλλετο καὶ θὰ ἦτο τότε ἐπάναγκες νὰ ἐπέμβῃ.

Τί νὰ εἴπωμεν περὶ τῆς Ἀμερικῆς;

Ἓν ἔτος μετὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς «Λουσιτανίας» ἡ Ἀμερικὴ δὲν ἦτο ἔτι ἐν πολέμῳ. Κατήντησεν εἰς αὐτὸν λίμπρως καὶ ἐδυσπάνησε χωρὶς νὰ ὑπολογίζῃ, οἱ ἄνδρες της ἐρρίφθησαν εἰς τὸ πεδίον μάχης μετ' ἀξιοθαυμάστου ὁρμῆς. Ἡ Ἀμερικὴ παρέχει ἡμῖν ὑπηρεσίας, αἵτινες οὐδέποτε θὰ λησμονηθῶσι (Ζωηρὰ καὶ παρατεταμένα χειροκροτήματα).

Ὅπως ὑπελογίσαμεν εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἐν Εἰρήνῃ, ὑπολογίζομεν εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ ἐν πολέμῳ. (Νέα χειροκροτήματα).

Καὶ ἐν τούτῳ, μοὶ εἶπον ἔτι χθὲς ἐφάνην κάπως ταχέως ἀδιαφορῶν περὶ τῆς ψήφου τῆς Ἀμερικανικῆς Γερουσίας.

Οὐδὲν ὑπάρχει ἀπώτερον τῆς σκέψεώς μου ὡς, εἰμὶ βέβαιος καὶ ἀπὸ τῆς σκέψεως τοῦ κ. γενικοῦ εἰσηγητοῦ.

—Ἡ συνδρομὴ τῆς Ἀμερικῆς ἐν Εἰρήνῃ.

Ὑπελογίζομεν ἐπὶ τῆς Ἀμερικῆς.

Θέλετε ὅλον τὸ βάθος τῆς σκέψεώς μου;

Καὶ ἂν μὴ ὑπῆρχε γραπτὴ συνθήκη, θὰ ὑπελόγιζον ἐπίσης.

Αὐτὴ ἔκαμε νὰ θριαμβεύσῃ ἐν Παρισίοις ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, οὐχί, ἀναμφιβόλως ὑπὸ ὅρους ἐπίσης γενικοὺς καὶ ἐπίσης ἀποφασιστικούς, ὅσον εὔχεται ὁ κ. πρόεδρος Οὐίλσων, διότι ἦτο ὑποχρεωμένος, καὶ αὐτὸς ὡσαύτως, νὰ προσαρμόζητοι πρὸς τὴν κυβέρνησίν καὶ τὸν λαόν του.

Ἡ σταθερὰ ὅμως θέλησίς των καὶ ἡ ὑψηλὴ εὐγένεια τῶν φιλανθρώπων αἰσθημάτων του ἔδωκαν ἡμῖν τὸ ἀληθὲς ὄργανον ἐνεργείας, ἂν μέλλῃ νὰ ἐπιτύχῃ.

Εἶναι ἡ κλεὶς ἥτις δύναται ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν πρὸς τὸν νέον κόσμον.

Θὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ ἐπιτυχία; Δὲν γνωρίζω.

Πολλάκις παρεπονήθησαν δι' εἰρωνείας μου δι᾽ ὃ ἔκαμεν περὶ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Δὲν μὲ ἠννόησαν.

Ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ὀργανισμός τις ἀξίζει μόνον κατὰ τὴν ποσότητα τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐνεργείας, ἃς δύνανται νὰ ἐπιφέρωσιν εἰς αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι οἵτινες θέτουν αὐτὴν εἰς ἐνέργειαν.

Ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν!

Δὲν ὑπάρχουσι, πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀδριατικῆς, ἐξαίροι οἵτινες βλέπουσιν ἀλλήλους διὰ βλέμματος τοὐχὶ καλοῦ; (γέλωτες).

Πράττομεν ὅ,τι δυνάμεθα ἵνα τοὺς συνδιαλλάξωμεν καὶ εἶσε ἕτοιμοι ν' ἀκούσωσιν ἡμᾶς. Εἰμὶ εὐτυχὴς ἐκφράζων ἐντεῦθεν τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὰς κυβερνήσεις αὐτῶν.

Συμβαίνει ὅμως κατά τινας στιγμὰς ἐκεῖ κάτω ὡς καὶ παρ' ἡμῖν, ὅτε αἱ Κυβερνήσεις διαφεύγουσιν αὐτούς. (γέλωτες). Δύνανται νὰ προκύψωσιν ἀτυχῆ ἐπεισόδια.

Ὁ κ. Πρόεδρος Οὐίλσων, ἔλεγον, παρέσχεν ἡμῖν τὰς μεγάλας ταύτας ὑπηρεσίας. Παρέσχεν ἡμῖν πολὺ περισσοτέρας ἄλλας.

Θὰ ἐθεώρουν, ὡσαύτως ὡς ἔγκλημα νὰ συναισθωθῶ καὶ ἐπ' ἐλάχιστον μετὰ τῶν κατ' αὐτῶν ἐπιρριπτομένων ἐπικρίσεων,—δὲν λέγω ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν, διότι δὲν γνωρίζω ἂν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι ἐπικριταί,—ἀλλ' ἐν τῇ ἰδικῇ του—δύναμαι νὰ εἴπω—καὶ εἰμὶ βέβαιος ἐνταῦθα ὅτι ἐκφράζω τὴν φορὰν ταύτην τὴν σκέψιν τοῦ κ. γενικοῦ εἰσηγητοῦ καὶ τὴν ἐμὴν συνάμα ὅτι ὑπολογίζομεν κατὰ τρόπον σταθερὸν ἐπὶ τῆς παραδοχῆς τῆς συνθήκης ἐκεῖ κάτω. (χειροκροτήματα). Τὴν θέλομεν, τὴν εὐχόμεθα, δὲν διαφοροῦμεν πρὸς αὐτὴν τοὐναντίον μάλιστα.

Καὶ δι' ὑπερβολικὸν ἴσως φόβον μήπως ἴδωμεν κλονούμενα τὰ πρῶτα ἱκριώματα τοῦ οἰκοδομήματος, ἀντηλλάξαμεν χθὲς παρατηρήσεις ὀλίγον ζωηρός.

Διάπυρος ἐπιθυμία ἡμῶν εἶναι ὅπως ἡ Κοινωνία τῶν ἐθνῶν ἐπιτύχῃ καὶ ἂν ἠδυνάμεθα νὰ βοηθήσωμεν τὸν κ. πρόεδρον Οὐίλσων καθ' οἱονδήποτε τρόπον, πρῶτοι θὰ ἐσπεύδομεν (Χειροκροτήματα).

Ἐὰν οἱ ρεπουπλικᾶνοι πολιτικοὶ οἵτινες τὸν παρακολουθοῦσι καὶ ἐκστρατεύουσι κατ' αὐτοῦ ἐπιδεικνύοντες ἐν πάσῃ εὐκαιρίᾳ αἰσθήματα τόσον θερμὰ ὑπὲρ τῆς γαλλικῆς φιλίας ἠδύναντο ν' ἀκούσωσι τῆς φωνῆς ἡμῶν, θὰ τοῖς ἔπεμπον τηλεγράφημα: Σπεύσατε καὶ ψηφίσατε τὴν συνθήκην τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, τοῦτο θὰ ἦτο μέγας θρίαμβος ὑπὲρ τῆς ὑποθέσεως τῆς ἀνθρωπότητος. (Ζωηρὰ χειροκροτήματα ἀπὸ πολλῶν ἑδωλίων).

—Ὁ κ. Κλεμανσὼ καὶ ἡ Συνδιάσκεψις.

—Ζήτημα συνταγματικόν.

Ἰδοὺ ἡμεῖς τώρα πρὸ τῆς Τραπέζης τῆς Συνδιασκέψεως. Ἔχω νὰ κανονίσω λογαριασμόν τινα καὶ μετὰ τοῦ κ. εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπείας καὶ τοῦ κ. Μαρὲν, οἵτινες ἐψεξάν με ὅτι ἐτήρησα τὴν Βουλὴν ἔξω τῶν διαπραγματεύσεων, καὶ ἕνα μικρὸν ὠσαύτως, λογαριασμὸν μετὰ τοῦ κ. πρόεδρου τῆς ἐπιτροπείας, ὅστις ἐδήλωσέ μοι ὅτι διέρρηξα τὴν διπλωματικὴν παράδοσιν τηρήσας μυστικὰς τὰς διαπραγματεύσεις.

Ὁ κ. ΒΙΒΙΑΝΗ, πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Εἰρήνης. Εἶπα: ἡ Συνδιάσκεψις.

ΚΛΕΜΑΝΣΩ. Γνωρίζω τὴν φιλοφροσύνην σας. Εἰς τὴν μομφὴν τιμὴν ἀπαντῶ: Ὅ,τι ζητεῖτε, δὲν ἠδυνάμην νὰ τὸ πράξω καὶ δὲν ἤθελον.

Δὲν ἔκαμα ἐγὼ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1875, τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι ἄρθρον τι τοῦ Συντάγματος τούτου λέγει ὅτι αἱ συνθῆκαι θὰ συζητῶνται ὑφ' οὓς ὅρους γνωρίζετε.

Τί ζητοῦσι παρ' ἐμοῦ; Νὰ παραβιάσω τὸ Σύνταγμα. Ἐσκέφθην ὅτι ἂν εἰσῆγον τὰ μέλη τῆς Βουλῆς εἰς τὰς Συνδιασκέψεις, θὰ ἐπολλαπλασίαζον τὰς συζητήσεις ἀνωφελῶς, διότι, χάρις εἰς τοὺς συμβούλους ὑφ' ὧν περιεβαλλόμεθα, πολὺ ὀλίγα ζητήματα διέλαθον ἡμᾶς.

Φωνή τις ἐκ τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς: Καὶ τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα;

ΚΛΕΜΑΝΣΩ.—Ναί, τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα ἦτο τὸ τραχύτατον καὶ δυσχερέστατον· ὑπάρχουσι λύσεις διὰ τὰς ὁποίας μεμφονται ἡμῶν καὶ αἵτινες, μετὰ πόλην μηνῶν, ἐγένοντο μεγάλοι θρίαμβοι δι' ἡμᾶς.

Δὲν δύναμαι νὰ παραβιάσω τὸ Σύνταγμα. Βλέπω τὸν κ. σφραγιδοφύλακα νὰ μὲ παρατηρῇ μὲ βλέμμα αὐστηρόν. (Ἐπιφωνήσεις καὶ γέλωτες).

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, εἶναι σκέψις μὴ ἐπελθοῦσα ἐν ἐμοί.

Καὶ οἱ βουλευταὶ μεθ' ὧν εἶχον τὴν τιμὴν ν' ἀλληλογραφῶ περὶ τοῦ θέματος τούτου, οὐδέποτε ἀπήντησαν εἰς τὴν ἐπιστολὴν διὰ τῆς ὁποίας ἐγνώριζον εἰς αὐτοὺς ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν μοὶ ἐπέτρεψε νὰ προσχωρήσω εἰς τὴν ἐπιθυμίαν των.

Ὑπὸ τῆς αὐτῆς αἰτήσεως κατελήφθην παρὰ ἐπιτροπειῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ, τοῦ ναυτικοῦ καὶ τῶν ἐξωτερικῶν. Προσέθηκα τὰ μέλη τῶν Ἐπιτροπειῶν τούτων εἰς τὰς δύο Βουλὰς καὶ εὗρον ὅτι θὰ ὤφειλον νὰ ἐπικοινωνῶ μετὰ 360 γερουσιαστῶν καὶ βουλευτῶν, ἵνα ἀποκαλύπτω εἰς αὐτοὺς τὰ μυστικά μου. Ἦτο πολύ.

Παρατηρῶ ὅτι τὸ ζήτημα ἐτέθη πολλάκις ἐν τῇ Βουλῇ, καὶ αὐτὴ πάντοτε μὲ ἐχειροκρότησεν.

Ὅσῳ μᾶλλον θὰ σκέπτησθε τόσῳ μᾶλλον θὰ βλέπετε ὅτι δὲν ἔχομεν οὔτε τὸ δικαίωμα οὔτε τὸ ὑλικὸν μέσον ὅπως πράξωμεν ἄλλως.

Παρακαλῶ ὑμᾶς νὰ προσέξετε ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ τῇ μεγάλῃ ταύτῃ δημοκρατίᾳ «μητρὶ τῶν Βουλῶν, ἥτις ἐγκαθίδρυσε τὴν ἐλευθερίαν ἐν τῷ κόσμῳ», τὸ ἀγγλικὸν κοινοβούλιον οὐδέποτε ἀπήτησε παρόμοιον δικαίωμα.

Ὁ κ. Βιβιανὴ θά μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ τῷ ὑπενθυμίσω ὅτι ἐν παρομοίᾳ περιστάσει ἔπρυξεν ὡς ἐγώ.

Ἐν τινι ἐπερωτήσει, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ κ. Λελκασσὲ, ὁ κ. Πωϊνλεύ, ὅτε τῷ ἐζήτουν ν' ἀνακοινώσῃ ἔγγραφα εἰς τὴν Βουλήν, ἀπήντησεν ὅτι δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ προσαγάγῃ τὰ ἔγγραφα, ταῦτα, ἅτινα εἶχε παρὰ τῶν καγκελλαριῶν μεθ' ὧν διεπραγματεύετο.

Ἐν τέλει ἡ συνθήκη, ὅτ' ἦς ἐδίδετο ἡ Φιούμε εἰς τὴν Κροατίαν, οὐδέποτε ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλήν. Δὲν ψέγω τοῦτο, ἐὰν ἀνεκοινοῦτο θὰ ἀπέβαλλεν ὅλην τὴν ἰσχὺν αὐτῆς.

Ἀκολουθῶ τὸ παράδειγμα καλοῦ πατριώτου ὅπερ μοὶ ἐδώσατε.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς μυστικότητος οὐδὲν πλέον ἔχω νὰ εἴπω. Ἐντούτοις ἀναγνωρίζω μετὰ τοῦ κ. Βιβιανὴ ὅτι ἐγένετο μεγάλη αἰτία διαστάσεων καὶ παρανοήσεων αἵτινες ἐξεδηλώθησαν εἰς ὅλον τὸ ρεπουπλικανὸν κόμμα, θὰ ἔπρεπε νὰ εἴπω εἰς ὅλον τὸ γαλλικὸν κόμμα ἔν τε τῇ Βουλῇ καὶ ἐν τῷ τύπῳ.

Εἶναι ἀληθές, δὲν ὑπεκρίθην, ὑπῆρχε τις ὅμως ἀπέναντι ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἔδει ἀντὶ παντὸς τιμήματος, ν' ἀποκρύψω τὸ μυστικόν, ἦτο ἡ Γερμανία.

Ὑπελόγισα τὸ ποσὸν τοῦ ἐρεθισμοῦ ὃν θὰ προὐκάλουν ἀπέμεινα ἐντούτοις ἐν τῇ ἀποφάσει μου, ἀνέλαβον τὰς εὐθύνας μου.

—Τὸ ἔργον τῆς Συνδιασκέψεως.

—Αἱ μέθοδοι τῆς ἐργασίας.

Ἔρχομαι εἰς ζήτημα ζωτικόν, τὸ τῶν ὅρων ὑφ' οὓς ἐγένοντο αἱ συνδιαλέξεις ἐν τῇ Συνδιασκέψει. Δὲν ἐφείσθησάν μου εἰς ἐπικρίσεις.

Γεννώμενος ἔλαβον ἓν δῶρον ἀτυχές, ν' ἀπαρέσκω οὐ μόνον εἰς τοὺς ἐχθρούς μου, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς φίλους μου, ὅταν εἶμαι ἐν τῇ πράξει, διότι θυσιάζω καὶ αὐτὰς τὰς γνώμας τῶν φίλων, ὅτε πρόκειται περὶ ἀνωτέρου συμφέροντος τῆς χώρας.

Συνήλθομεν πάντες περὶ τὴν Τράπεζαν τῆς Συνδιασκέψεως.

Εἶπον λόγους καὶ εἰς τὸ τέλος δεκαπέντε ἡμερῶν παρετηρήθη ὅτι ἂν ἐξηκολούθη οὕτω δὲν θὰ κατελήγομεν εἰς τίποτε.

Δὲν γνωρίζω τί συνέβη εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Βεστφαλίας. Πιστεύω ὅμως ὅτι δὲν εἰργάσθησαν καὶ πολύ.

Τὸ Συνέδριον ἄλλοτε συνέκειτο εἰς στρογγύλους, εἰς διασκεδάσεις καὶ εἰς διαλείμματα ἐργασίας.

Τὸ Συνέδριον τοῦτο διήρκεσε τέσσαρα τοὐλάχιστον ἔτη.

Κ. ΠΕΝΟΥΑ.—Ἐπτὰ ἔτη.

ΚΛΕΜΑΝΣΩ.—Δὲν παρεμείναμεν ἑπτὰ μῆνας.

Παρεσκευάσαμεν, φαίνεται, ἔργον ἄμορφον, ἀλλ' ἐπράξαμεν ὅμως κάτι, τὸ ὁποῖον θὰ καταλάβῃ μεγαλείτερον τόπον ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἢ εἴσοδος τοῦ Μωάμεθ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Εἶναι ἡμερομηνία ἥτις θὰ σημειώσῃ νέαν περίοδον ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Συνήλθομεν λοιπὸν οἱ τέσσαρες καὶ τοῦτο ἐπέτρεψεν ἡμῖν νὰ προχωρήσωμεν.

Οἱ πρωτοκολλικοὶ τύποι ἀπεσκορακίσθησαν καὶ αἱ συνδιαλέξεις ἐγίνοντο οἰκογενειακαί.

Ἡ ἐπιτροπεία συνήρχετο ἐνίοτε μέχρι δεκαπέντε, κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τεχνικῶν, τῶν ἐμπειρογνωμόνων οἵτινες, ὅταν συνεφώνουν, ἤρχοντο ἐνώπιον ἡμῶν. Παραδεχόμεθα ἢ ἀπερρίπτομεν τὰ συμπεράσματά των. Ἐὰν τὰ ἀπερρίπτομεν, ἐμελέτων ἄλλα καὶ ἐπανήρχοντο ἐνώπιόν μας. (Διακοπαὶ ἀπὸ τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς).

Πολὺ ταχέως εἱρωνεύονται ἄνδρας οἵτινες ἀγωνίζονται καλῇ τῇ πίστει, οἵτινες προσεπάθησαν νὰ πράξωσιν ὅ,τι κάλλιον ἠδύναντο ὑπὲρ τῆς πατρίδος αὐτῶν, μόνον τὸ γεγονὸς ὅτι ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην θὰ ἔξῃρε τοὐλάχιστον τὴν ἐπιείκειαν.

Αὕτη εἶνε μία τῶν συμβουλῶν ἣν δίδομεν πρὸς τοὺς δημοκράτας· μὴ ἀποθαρρύνετε τὰς ἀγαθὰς θελήσεις, μὴ ἀποθαρρύνετε αὐτὰς δι' ἀδικαιολογήτων ἐπικρίσεων.

ΓΕΝΟΥΕΛ.—Ὑπήρξατε ἐντούτοις ὁ ἀρχηγὸς τῶν σκωπτῶν.

ΚΛΕΜΑΝΣΩ.—Αἱ τιμαὶ δὲν ζυγίζονται σχεδὸν πλέον ἐν τῇ ἡμετέρᾳ δημοκρατίᾳ, ὑπολείπεται ὅμως ἡ συναίσθησις τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος, καὶ τοῦτο εἶναι μεγάλη ἐνθάρρυνσις ἢ ν' ἀμείβεται διὰ χειροκροτημάτων γενναίων προσώπων.

Ἤμεθα εἰθισμένοι ἐν τῷ διαθέρμῳ τούτῳ περιβόλῳ εἰς τὸ νὰ συγκρουώμεθα μετὰ πολλῆς σφοδρότητος πρὸς ἀλλήλους εἰς μάχας ἰδεῶν. Αἴ, λοιπόν, νομίζω ὅτι θὰ εἶναι μεγάλη πρᾶξις διὰ τὰς συζητήσεις ἡμῶν ἐὰν ἀκούωμεν ἄνευ μεμψιμοιριῶν καὶ ἄνευ κραυγῶν τὰς γνώμας αἵτινες δὲν εἶναι ἡμέτεραι.

Εἰς οὐδένα δίδω ἐνταῦθα μάθημα· δίδω εἰς ἐμαυτόν, καὶ τοῦτο δὲν μοὶ στοιχίζει. Θὰ κερδήσωμεν τὴν εὐκαιρίαν καὶ τὴν ἡρεμίαν εἰς τὰς κοινοβουλευτικὰς συζητήσεις ἡμῶν καὶ ἡ Βουλὴ θὰ κερδήσῃ ἀγαθὴν φήμην, τοῦθ' ὅπερ δὲν εἶναι ἀδιάφορον.

Ἐπανέρχομαι εἰς τὴν συνέλευσιν τῶν Τεσσάρων. Εἶπα εἰς τὴν ἐπιτροπείαν ἐπὶ τῆς εἰρήνης ὅτι ἡ μεγάλη δυσχέρεια προήρχετο ὅτι ἔδει νὰ γίνῃ ἡ εἰρήνη διὰ τεσσάρων· προσθέτω σήμερον ὅτι ὠφείλομεν, προσέτι, νὰ λαμβάνωμεν ἀποφάσεις διὰ παμψηφίας.

Εἶχον γνωρίσῃ ἤδη τὰς δυσχερείας ταύτας κατὰ τὸν πόλεμον. Ὡμίλησα περὶ τοῦ ἐναίσιου τῆς ἀρχηγίας. Ὅλος ὁ κόσμος εἶχε θέσει ἐκ τοῦ ἰδίου, ἡ δυσκολία ὅμως ἦτο ὀλιγωτέρα τὸ νὰ τὴν κάμωσι ἢ νὰ τὴν κάμωσι νὰ ζήσῃ. Ὑπῆρξαν τὴν στιγμὴν ἐκείνην συζητήσεις οὐχ ἧττον ζωηραὶ ἢ περὶ τὴν μικρὰν τράπεζαν τῆς Συνδιασκέψεως.

Ἡ Συνδιάσκεψις ἐδέχετο ἀνθρώπους οἵτινες ἔφερον τὴν κατάστασιν τοῦ ἐθνικοῦ πνεύματος αὐτῶν. Πῶς θέλετε ν' ἀρνηθῇ τις τὴν ἱστορίαν του καθ' ἣν στιγμὴν θυσιάζει τὸ αἷμα τῶν συμπολιτῶν του ἵνα τὴν διατηρήσῃ;

Ἰδοὺ ἡ ἄρχουσα δυσχέρεια· δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπέλθῃ διάρρηξις ἢ ἔπρεπε νὰ ἐπέλθῃ διάρρηξις ὑπὸ τοιούτους ὅρους ὥστε ἡ γνώμη μιᾶς μόνης ψήφου νὰ δώσῃ ἄδικον εἰς ἐκεῖνον ὅστις θὰ πρὐκάλει τὴν διάρρηξιν.

Εἶπον· οὐδὲν ὑπάρχει ἁπλούστερον· ἔδει πρῶτον νὰ συζητήσωσι τὰς ἀρχὰς τοῦ προέδρου Οὐίλσων. Ἰδοὺ ὅ,τι οὐδέποτε θὰ ἐρριψοκινδύνευον. Δὲν ἠδυνάμην νὰ συζητήσω ταύτας κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀνακωχῆς, οὔτε πρότερον. (ἀκολουθεῖ).

ΕΝ ΤΩ ΕΠΑΡΧΙΑΚΩ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΑΡΙΘ. 387/1919.

Μεταξύ:

Κακουλλοῦς Λοϊζῆ ἐξ Ἁγ. Ἀνδρονίκου — Ἐναγούσης

κατὰ

τῆς κληρονομίας τῆς ἀποβιωσάσης χ'' Σοφιανοῦς Λοϊζῆ ἐξ Ἁγίου Ἀνδρονίκου διὰ τῶν κληρονόμων αὐτῆς (Ι) Γιαννῆ Λοϊζῆ διὰ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ (1) Παναγιωτοῦς Γιαννῆ ἐξ ἁγίου Ἀνδρονίκου, (2) Παντελῆ Γιαννῆ ἐκ Κοντέας, (3) Κακουλλοῦς Παπᾶ Χαραλάμπους ὡς φυσικῆς κηδεμόνος τῶν ἀνηλίκων τέκνων τοῦ Γιαννῆ Λοϊζῆ, Χριστοφῆ, Μηλιᾶς καὶ Λοϊζῆ Γιαννῆ ἐκ Κοντέας. (ΙΙ) Λυσάνδρου Λοϊζῆ διὰ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ. (1) Μαρίκκας (2) Χαραλάμπους Λοϊζῆ ἐξ ἁγ. Ἀνδρονίκου, (3) Ἀναστασίας Λ. Λοϊζῆ ἐκ Μανδρῶν, (4) Σοφιανοῦς Λ. Λοϊζῆ ἐκ Λιοναρίσσου, (5) Βασιλοῦς Λ. Λοϊζῆ ἐκ Νίτας, (6) Πιερῆ Λ. Λοϊζῆ ἐξ ἁγ. Ἀνδρονίκου καὶ νῦν ἀγνώστου διαμονῆς, (ΙΙΙ) Μαρουλλοῦς Λοϊζῆ διὰ τῶν κληρονόμων αὐτῆς Εὐφροσύνης Μαρουλλοῦς ἐξ Ἁγ. Ἀνδρονίκου

Ἐναγομένων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ κ. Βασιλειάδου διὰ τὴν Ἐνάγουσαν ἵνα τὸ δικαστήριον διατάξῃ διὰ τίνος τρόπου ἡ ἐπίδοσις τοῦ κλητηρίου ἐντάλματος εἰς τὴν ἀνωθι ἀγωγὴν δέον νὰ γίνῃ ἐπὶ τοῦ ἐναγομένου, ὅστις εἶναι νῦν ἐκτὸς τῆς Κύπρου καὶ ἀγνώστου διαμονῆς τὸ Δικαστήριον τοῦτο διατάττει ἵνα ἐπίδοσις τοῦ κλητηρίου ἐντάλματος ἐν ταύτῃ τῇ ἀγωγῇ γίνῃ 1. Διὰ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ κλητηρίου ἐντάλματος ἐν τῇ ἀγωγῇ ταύτῃ καὶ τοῦ διατάγματος τούτου εἰς δύο συνεχεῖς ἐκδόσεις τῆς Ἐφημερίδος «Κυπριακὸς Φύλαξ» ἐκδιδομένης ἐν Λευκωσίᾳ. 2. Διὰ τῆς τοιχοκολλήσεως τῶν ἀντιγράφων τῶν ἰδίων ἐγγράφων ἐπὶ τοῦ Πίνακος τῶν εἰδοποιήσεων τοῦ Δικαστηρίου τούτου καὶ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς τελευταίας κατοικίας τοῦ ἐναγομένου Πιερῆ Λ. Λοϊζῆ ἐξ Ἁγ. Ἀνδρονίκου καὶ ἐὰν ὁ ἐναγόμενος παραλείψῃ νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου κατὰ τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1919 καὶ 9 π.μ. πᾶσα περαιτέρω εἴδοποίησις ἀναγκαία νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸν ἐναγόμενον Πιερῆ Λ. Λοϊζῆ ἐξ Ἁγ. Ἀνδρονίκου καὶ νῦν ἀγνώστου διαμονῆς, ἐπὶ τοῦ Πίνακος τῶν εἰδοποιήσεων τοῦ Δικαστηρίου τούτου.

Ἐξεδόθη καὶ συνετάχθη τὴν 8ην Ὀκτωβρίου 1919.

(Ὑπογρ.) **Η. Χριστόπουλος**
Πάρεδρος Ε. Δ.

Πιστὴ μετάφρασις
Γ. Η. Τσαγκαρινὸς
Β. Π.

ΕΝ ΤΩ ΕΠΑΡΧΙΑΚΩ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΑΡΙΘ. 387/1919.

Μεταξύ:

Κακουλλοῦς Λοϊζῆ ἐξ Ἁγ. Ἀνδρονίκου — Ἐναγούσης

κατὰ

τῆς κληρονομίας τῆς ἀποβιωσάσης χ'' Σοφιανοῦς Λοϊζῆ ἐξ Ἁγίου Ἀνδρονίκου διὰ τῶν κληρονόμων αὐτῆς (Ι) Γιαννῆ Λοϊζῆ διὰ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ (1) Παναγιωτοῦς Γιαννῆ ἐξ ἁγίου Ἀνδρονίκου, (2) Παντελῆ Γιαννῆ ἐκ Κοντέας, (3) Κακουλλοῦς Παπᾶ Χαραλάμπους ὡς φυσικῆς κηδεμόνος τῶν ἀνηλίκων τέκνων τοῦ Γιαννῆ Λοϊζῆ, Χριστοφῆ, Μηλιᾶς καὶ Λοϊζῆ Γιαννῆ ἐκ Κοντέας. (ΙΙ) Λυσάνδρου Λοϊ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΠΟΛΙΤΗ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ "ΕΚΛΑΙΡ,,

Παρίσιοι, 14)27.—Ὁ Ἕλλην ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἐν συνεντεύξει του πρὸς τὴν ἐφημερίδα «Ἐκλαίρ» εἶπεν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς διέρχεται κατὰ τὴν παροῦσαν στιγμὴν περίοδον δυσφορίας. Χάρις εἰς τὴν μεταξὺ τῶν κ.κ. Τιττόνι καὶ Βενιζέλου ἀποκατασταθεῖσαν κοινότητα βλέψεων, αἱ ἰταλοελληνικαὶ σχέσεις κατέστησαν λαμπραί, ἀλλὰ τὰ ἐνδιαφέροντά τους Ἕλληνας ζητήματα παραμένουν ἐκκρεμῆ. Τοῦτο συνεπάγεται σιτιατικὰ βάρη διότι ὑπακούουσα εἰς φλάγκς συμβουλάς, ἡ Ἑλλὰς διετήρησε τὸν στρατόν της; ἐν κινητοποιήσει, καὶ μάλιστα τὸν ηὔξησεν ἀπὸ τῆς ἀνακοχῆς. Ἡ συγκέντρωσις τοῦ στρατοῦ τούτου ἐπὶ τῶν βουλγαρικῶν συνόρων δὲν θὰ παρεμποδίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης, ἀλλ' ἐν δισεκατομμύριον ἕδαπανήθη πρὸς συντήρησίν του ἀπὸ τῆς ἀνακωχῆς.

Αὕτη εἶνε ἡ πρώτη ἀφορμὴ τῆς δυσφορίας. Ἑτέρα εὑρίσκεται ἐν τῇ μεταβολῇ τῆς στάσεως τῶν φίλων καὶ συμμάχων δυνάμεων ἀπέναντι τῆς Τουρκίας.

ΤΟ ΤΟΥΡΚΙΚΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ἀπό τινων μηνῶν τὸ Ἀνατολικὸν ζήτημα περιεπλάκη δυστυχῶς, σημαντικῶς δὲ ἤλλαξεν ἡ ψυχικὴ διάθεσις τῶν Συμμάχων Δυνάμεων ἀπέναντι τῆς Τουρκίας. Σκέπτονται ἀκόμη περὶ ἀποθήσεως τῆς Τουρκίας ἔξω τῆς Εὐρώπης; Ἡ ἀπώθησις αὕτη θὰ εἶνε τὸ μόνον μέσον πρὸς παρακώλυσιν τῆς ἐπαναλήψεως τῶν βιαιοτήτων καὶ ἐγκλημάτων τῶν ὁποίων ἔνοχοι ἐγένοντο οἱ Τοῦρκοι ἀπέναντι τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ἀρμενίων. Μετὰ μεγάλης λύπης ἀκούω ὑφυμένας ἐν Γαλλίᾳ ἐγκύρους φωνὰς ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τοῦ Σουλτάνου ἐν Κων)πόλει, "Αραγε θὰ ὑποπέσωσι πάλιν εἰς τὰ αὐτὰ λάθη;

Ἡ διατήρησις τῆς Τουρκίας ἐν Εὐρώπῃ θὰ ἦτο σφάλμα ἀνεπανόρθωτον. Ἂν τὸ Ἀνατολικὸν ζήτημα δὲν λυθῇ αὔριον ἡ παγκόσμιος εἰρήνη θὰ διακινδυνεύσῃ. Δὲν εἶνε πλέον δυνατὴ ἡ πολιτικὴ τῶν συμβιβασμῶν ἐν Τουρκίᾳ, ὅπου τὸ Νεοτουρκικὸν κόμμα ἐπικρατεῖ ἐκ νέου

Ἐὰν αὔριον ἐπανέλθωμεν ἐν Ἑλλάδι ἐγώ, καὶ ὁ κ. Βενιζέλος, ὅπως ἀναγγείλωμεν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ὅτι ἡ διατήρησις τοῦ Σουλτάνου ἐν Κων)πόλει εἶνε γεγονὸς τετελεσμένον ἡ θέσις μαςθὰ εἶνε δυσχερὴς καὶ τὸ ἔργον μας ἄχαρι. Θὰ δεήσῃ νὰ δικαιολογήσωμεν πρὸ τοῦ λαοῦ τὴν στάσιν τῆς Γαλλίας εἰς τὴν ὁποίαν βαθύτατα εἴμεθα προσκεκολλημένοι διὰ τόσων δεσμῶν τῆς καρδίας καὶ τοῦ πνεύματος».

Ὁ κ. Πρλίτης ἀμφιβάλλει ἂν ἡ Ἀμερικὴ θὰ συγκατατεθῇ νὰ δεχθῇ τὴν φρούρησιν τῆς Κων)πόλεως.

Θὰ ἦτο ἁπλούστερον νὰ ἐξεδιώκετο ὁ Σουλτᾶνος τὴν ἐπιοῦσαν τῆς νίκης καὶ νὰ ἀνετίθετο ἡ φρούρησις τῆς Κων)πόλεως εἰς προσωρινὴν διεθνῆ ἐπιτροπήν.

Ἂν ἡ ἀνάθεσις τῆς ἐντολῆς εἰς μίαν οἱανδήποτε Δύναμιν προσέκρουεν εἰς ἀντίθετα συμφέροντα, θὰ ἦτο πάντοτε δυνατὸν νὰ ἐμπιστευθῇ ἡ διοίκησις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν ἐθνῶν.

Ὁμιλῶν περὶ τῶν πολλαπλῶν διεθνῶν συμφερόντων ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁ κ. Πολίτης εἶπε:

«Δὲν δυνάμεθα νὰ πούσωμεν ἐνδιαφερόμενοι περὶ τῆς τύχης 300,000 Ἑλλήνων τῆς Κων)πόλεως καὶ τῶν περιχώρων.

»Ἡ διατήρησις τοῦ παλαιοῦ δόγματος τῆς ἀκεραιότητος τῆς Τουρκίας, θὰ ἦτο δι' ἡμᾶς καὶ μία εἰσέτι διάψευσις τῶν ἐλπίδων καὶ θὰ συνεπήγετο βαρείας συνεπείας.

Ἡ πολιτικὴ αὕτη, εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν θὰ χρησιμεύσῃ πράγματι ἢ εἰς τὸ νὰ ὠφελήσῃ ἰδιωτικὰ συμφέροντα καὶ δὲν ἔχει τι τὸ κοινὸν μὲ τὸ γενικὸν συμφέρον τῆς Γαλλίας ἐν Ἀνατολῇ».

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

Ὁμιλήσας κατόπιν περὶ τῶν ὑπὲρ τῆς γαλλικῆς ἐπιρροῆς προσπαθειῶν τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ἐπέτυχε τὴν διοργάνωσιν τοῦ στρατοῦ ὑπὸ Γάλλων ἀξιωματικῶν ὡς καὶ οἰκονομικὰς καὶ δημοσιονομικὰς μεταρρυθμίσεις ὑπὸ γαλλικὰς πάλιν ἀποστολάς, ὁ ὑπουργὸς ἔξῆρε τὴν πρὸς τὴν Γαλλίαν ἀφοσίωσιν τῶν Ἑλλήνων.

"Αρα, εἶπεν ἐν συμπεράσματι ὁ ὑπουργός, τὰ συμφέροντα τῆς Γαλλίας συμβαδίζουσι μετὰ τῶν ἑλληνικῶν. Ἑλλὰς ἐλευθέρα καὶ ἰσχυρὰ δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γαλλικῆς εὐημερίας.

»Οἱ Ἕλληνες τῆς Μικρασίας, ὧν ὁ ἀριθμὸς φθάνει περίπου τὰ 2 ἑκατομμύρια ἀναμφιβόλως ὑπ' ὄψει των τί θὰ ἠδύναντο νὰ πρέξουν, ὅπως ἀναπτύξουν τὴν γαλλικὴν ἐπιρροὴν ἐν Ἀνατολῇ, αἰσθάνονται δὲ βαθεῖαν ἀπογοήτευσιν ὅταν βλέπουν σημαντικὴν μερίδα τῆς γαλλικῆς δημοσίας γνώμης νὰ κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τοῦ τουρκικοῦ κυθεστῶτος.

»Εἶνε ἀληθὲς, ὅτι αἱ ἐπίσημοι γαλλικαὶ σφαῖραι δὲν ἀτεφίνθησαν ἀκόμη ἐν προκειμένῳ καὶ οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀνατολῆς δὲν ἀπώλεσαν ἀκόμη πᾶσαν ἐλπίδα. Ἀπεκδεχόμεθα πολλὰ ἐκ τῆς φιλίας τοῦ κ. Κλεμανσώ, ὅστις εἰς ἐπανειλημμένας περιπτώσεις μᾶς παρέσχε τὰ λαμπρότερα καὶ σταθερώτερα τεκμήρια φιλίας. Δὲν ἀποκρύπτομεν ἐξ ἄλλου ὅτι ὁ διακανονισμὸς τοῦ ζητήματος τῆς Τουρκίας ἀπαιτεῖ ἀκόμη μακρὰς προθεσμίας, αἴτινες, ἀτυχῶς, πρόκειται νὰ παρατείνουν ἀκόμη τὴν ἐκκρεμότητα τῶν ὑποθέσεων τῆς Ἀνατολῆς.

»Ὁ πυρετὸς τῆς ἐργατικότητος καὶ δραστηριότητος, ὅστις εἶχε σημειωθῇ τὴν ἐπαύριον τῆς νίκης, καταπίπτει ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἕκαστος δὲ ἐπιφυλάσσεται καὶ ὑπολογίζει τὸ μέλλον. Θὰ ἦτο ἴσως ἀναγκαῖον ἀπὸ γαλλικῆς ἀπόψεως νὰ διακανονισθῶσι τάχιστα τὰ πάντα, διότι οἰκονομικὸν μέλλον ἔμπλεον τῶν πλουσιωτέρων ὑποσχέσεων διανοίγεται δι' ὑμᾶς ἐν Ἀνατολῇ ὅπου ἡ Ἰταλία ἀπολαύει σήμερον τεραστίου γοήτρου, ὀφειλομένου εἰς τὴν νίκην τῶν ὅπλων της. Οἱ ἔμποροι, οἵτινες εἶχον συνηθίσει νὰ συναλλάσσωνται μετὰ τῆς Γερμανίας, ἀναμένουσιν ἀνυπομόνως ὅπως καταστῇ εἰς αὐτοὺς δυνατὸν νὰ ἐμπορεύωνται μετὰ τῆς Γαλλίας. Ἀνοίξατε τὰς πύλας σας, ὀργανωθῆτε ταχέως, διότι ὁ ἀνταγωνισμὸς φθάνει. Μεγάλη ἀγγλικὴ βιομηχανικὴ ἔκθεσις ἀνοίγει ἤδη τὰς πύλας της ἐν Ἀθήναις. Διατί ἡ Γαλλία δὲν ἀνέλαβεν ἀνάλογον πρωτοβουλίαν; Γνωρίζω καλῶς ὅτι αἱ γαλλικαὶ βιομηχανίαι τοῦ Βορρᾶ ὑπέστησαν πολλά, ἀλλ' ἡ περιοχὴ τῆς Λιὼν ἀποδεικνύει θαυμαστὴν δραστηριότητα.

»Τὰ ἐργοστάσια Ἀλσατίας καὶ Λωραίνης εἶναι ἄθικτα. Μία ἀποστολὴ Ἑλλήνων βιομηχάνων διέτρεξε πρό τινων μηνῶν τὴν Γαλλίαν ὅπως προβῇ εἰς ἀγορὰν χρησίμων διὰ τὴν Ἑλλάδα προϊόντων καὶ ἐργαλείων. Ἐὰν οἱ Ἕλληνες βιομήχανοι βεβαιωθοῦν ὅτι θὰ εὑρίσκωσι παρ' ὑμῖν καλὴν ὀργάνωσιν ἐμπορικῶν πιστώσεων, ἐὰν αἱ τακτικαὶ καὶ ταχεῖαι θαλάσσιαι συγκοινωνίαι τοῖς ἐπιτρέπωσι νὰ λαμβάνωσιν ἐγκαίρως τὰς παραγγελίας των, ἄριστον μέλλον ἐπιφυλάσσεται ἐν Ἀνατολῇ εἰς τὸ γαλλικὸν ἐμπόριον. Μὴ λησμονῆτε ὅμως τὸ παλαιὸν λόγιον: «Σφυρηλατεῖτε τὸν σίδηρον ἐφ' ὅσον ἀκόμη εἶνε θερμός».

Ἡ «Ἐκλαίρ», σχολιάζουσα τὰς δηλώσεις ταύτας τοῦ κ. Πολίτη, καταλήγει ἐκφράζουσα τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Γαλλία δὲν θὰ διακυβεύσῃ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐπιρροὴν αὐτῆς χάριν τῆς ἱκανοποιήσεως ἰδιωτικῶν συμφερόντων.

Ἡ ἐφημερὶς λέγει ὅτι οὐδὲν θὰ παραλείψῃ μέσον πρὸς διαφώτισιν τῆς δημοσίας γνώμης ὅπως ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὴν νὰ ὠθήσῃ τὴν γαλλικὴν Κυβέρνησιν πρὸς λύσιν εὐνοϊκὴν διὰ τοὺς πόθους τῶν φίλων ἡμῶν Ἑλλήνων καὶ πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ γοήτρου καὶ τῆς ὑλικῆς εὐημερίας τῆς Γαλλίας.

ΑΦΟΡΗΤΟΣ ΕΠΙΠΟΛΑΙΟΤΗΣ

Κατὰ Μάϊον μετέβη εἰς Ἀμερικὴν ὁ κ. Ἀνδρεάδης καθηγητὴς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἑλληνικῶν δικαίων παρὰ τῇ Ἀμερικανικῇ κοινῇ γνώμῃ, ἔγραψε δὲ περὶ τούτων ἄρθρον εἰς τοὺς «New York Times» ἐν ᾧ ἀπαντᾷ καὶ ἡ περιοδος:

«Προσδοκῶμεν ὴν Θρᾴκην καὶ τὴν Σμύρνην καὶ νομίζομεν ὅτι εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ λάβωμεν τὴν **Μακεδονίαν καὶ τὴν Κρήτην**».

Διορθώσας τὸ λάθος του ἔγραψεν εἰς τὸ ἀμέσως ἑπόμενον φύλλον τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος ὅτι «**ἐκ παραδρομῆς ἔγραψε τὴν φράσιν "νομίζομεν ὅτι εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ λάβωμεν τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Κρήτην**».

Δικαίως ἡ ἐπιπολαιότης αὕτη κατακρίνεται δριμέως ὑπὸ τῶν Ἀμερικανικῶν Ἑλληνικῶν ἐφημερίδων.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Ἀξιότιμε Κύριε,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω ὑμῖν ὅτι, ἀποχωρήσας οἰκειοθελῶς τοῦ γραφείου τοῦ κ. Ι. Δ. Βεργοπούλου, ἵδρυσα ἀπέναντι τοῦ μεγάλου Χανίου Ἁγ. Ἀντωνίου κατάστημα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν

ΧΡ. ΚΑΣΣΙΑΝΟΣ

οὗτινος σκοπὸς εἶνε ἡ χονδρικὴ πώλησις διαφόρων ἀποικιακῶν εἰδῶν, ὡς καὶ γραφείων ἀγοραπωλησιῶν καὶ ἀντιπροσωπειῶν ἐπὶ προμηθείᾳ.

Εὐελπιστῶν ὅτι θέλω τύχει τῆς ἐμπιστοσύνης σας,

Διατελῶ μεθ' ὑπολήψεως
Χρ. Κασσιανός.

Λευκωσία, 18)1 **Οκτωβρ. 1919**

ΤΟ ΤΟΥΡΚΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

[Μεταφράσαντες δημοσιεύομεν ὧδε ἐκ τῆς παρισινῆς «Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων» ἄρθρον ὑπὸ τὴν ἄνωθι ἐπιγραφὴν τοῦ κ. *Augauste Gauvain*, ἑνὸς τῶν δοκιμωτέρων καὶ αὐθεντικωτέρων δημοσιολόγων ἐν τῷ γαλλικῷ καὶ τῷ διεθνεῖ τύπῳ, ὅστις διερμηνεύει τὴν προσωπικὴν γνώμην τοῦ ἐπηρεαζομένην ὑπὸ τῆς κυμαινομένης ἤδη γνώμης ἐν τῷ γαλλικῷ τύπῳ, καὶ ἐξηγεῖ καὶ σαφηνίζει τοὺς φόβους καὶ τοὺς δισταγμοὺς τοῦ κ. Πολίτου ἐν ταῖς δηλώσεσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν παρισινὴν «Ἐκλαίρ»].

Τὸ Τουρκικὸν ζήτημα.

Τὰ συμβεβηκότα ἐν Ἀνατολίᾳ ἐπιτείνουσι τὴν ἀνάγκην ὅπως κανονίσωσιν ἄμεσως τὸ Τουρκικὸν ζήτημα. Αἱ ἐνεστῶσαι ταραχαὶ προέρχονται ἀπὸ τῶν διαδοχικῶν ἀναβολῶν τῆς Συνδιασκέψεως. Τινὲς τῶν συνεπειῶν τῆς πολιτικῆς ἢ μᾶλλον τῆς ἐλλείψεως πολιτικῆς ἢ μᾶλλον τῆς ἐλλείψεως πολιτικῆς τῶν Πέντε ἐν Ἀνατολῇ εἶναι ἀνεπανόρθωτοι. Δὲν διαθέτομεν πλέον στρατιωτικὰ μέσα καταναγκασμοῦ καὶ ἀπωλέσαμεν τὸ γόητρον. Οὐχ' ἧττον κεκτήμεθα ἔτι μέσα τινὰ ἐνεργείας καὶ οἱ Τοῦρκοι δὲν εἶναι τόσον παράφρονες ὥστε νὰ πιστεύσωσιν ὅτι δύνανται νὰ ζήτωσιν ἐν πανσαθσει διηνεκεῖ κατὰ τῶν ἑσπερίων δυνάμεων. Εἶναι δυνατὸν ἔτι νὰ ἐγκαθιδρύσωμεν ἐντὸς τῆς πάλαι Ὀθωμ. Αὐτοκρατορίας καταστασιν πραγμάτων ἥτις νὰ διαφυλάττῃ τὰ γενικὰ συμφέροντα, τὰ ἰδιαίτερα νόμιμα συμφέροντα ἰῶν χριστιανικῶν Κρατῶν καὶ τὴν εἰρηνικὴν διακυβέρνησιν τῆς Τουρκίας. Ἐδείξαμεν ἤδη τοὺς οὐσιώδεις ὅρους πρὸς ἐπιτυχίαν βιωσίμου συνδυασμοῦ. Θὰ ἀκριβολογήσωμεν σήμερον περὶ τινων τούτων.

Πρέπει νὰ παραιτηθῶμεν τῆς ἰδέας εἰδικῆς ἐντολῆς εἴτε ἐφ' ὅλης τῆς Τουρκίας, εἴτε ἐπὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μόνον. Οὐδεμία δύναμις εἶναι κατάλληλος, ὅπως κυβερνήσῃ ὅλην τὴν Τουρκίαν πρὸς ἴδιον λογαριασμὸν ἢ τῆς Κοινωνίας τῶν ἐθνῶν· μεγαλειώδης κατὰ τὸ φαινόμενον ἡ ἐπιχείρησις θὰ ἐξήντλει τὰς δυνάμεις τοῦ ἐντολοδόχου Κράτους καὶ θὰ προὐκάλει ἀναποδράστως κατ' αὐτοῦ συνασπισμὸν τῶν γειτόνων Κρατῶν. Ἄλλως τε, ἐν τῇ παρούσῃ καταστάσει τοῦ κόσμου, οὐδεμία δύναμις ἐμπνέει ἱκανὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς ἄλλας, ὅπως ἐμπιστευθῶσιν αὐτῇ εἰς αὐτὴν ἐντολὴν δι' ὅλην τὴν Τουρκίαν.

Ὡ; πρὸς τὴν περιοχὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, αἱ αὐταὶ θὰ ὑπῆρχον δυσπιστίαι. Ἐάν, ὡς ἡμεῖς, παραδέχωνται καὶ ἐπιθυμῶσι τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Ρωσίας, θὰ ἀναγνωρίσωσιν ὅτι οὐδεὶς τῶν Συμμάχων αὐτῆς δύναται προσηκόντως νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐντολὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς ἑαυτήν, οὔτε νὰ ἀπονείμῃ αὐτὴν εἰς ἄλλην δύναμιν. Ὅσον ἦτο ἥκιστα ἀξιοσύστατος ἡ ἄμεσος ἐγκατάστασις τῆς Ρωσίας εἰς τοὺς Πορθμούς, τόσον εὐκταῖον καὶ νόμιμον εἶναι ὅπως συμμετάσχῃ αὕτη εἰς τὴν ἐπαγρύπνησιν καὶ τὴν διακυβέρνησιν τῆς περιοχῆς τῶν Πορθμῶν.

Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, πολλοὶ πρώτης σημασίας ἄνθρωποι κλίνουν ὅπως ἐπιζητηθῇ ὑπὲρ τῆς χώρας των ἡ ἐντολὴ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας. Κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν, κακὴν ὀδὸν πορεύονται οὗτοι. Ἓν πρώτοις ἥκιστα πιθανὸν εἶναι ὅτι ὁ ἀμερικανικὸς λαὸς συναινεῖ νὰ ἐπιφορτισθῇ ἀποστολὴν ἥτις θὰ ἐρωτιπτεν αὐτὸν εἰς τὰς χειρίστας εὐρωπαϊκὰς περιπλοκὰς καὶ ἥτις εἶναι ἀντίθετος εἰς τὰ δόγματα τοῦ Οὐάσιγκτων καὶ τοῦ Μόνροε. Ἔπειτα, εἶναι πολὺ ἀμφίβολον ὅτι αἱ Ἡνωμ. Πολιτεῖαι κέκτηνται προσωπικὸν πολιτικὸν παρεσκευασμένην πρὸς τοιαύτην ἀποστολήν. Πρέπει νὰ φοβῆταί τις ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῶν θὰ ἐπεχείρουν πειράματα θλιβερὰ ἢ θὰ ἐνέδιδον εἰς φαντασιοπληξίας ὀλεθρίας. Ἐν τέλει, διατί νὰ μὴ τὸ εἴπωμεν; ἡ ἀμερικανικὴ διπλωματία δὲν εἶνε ἱκανῶς σταθερὰ ὥστε νὰ ἐξασφαλίσῃ ἐν Ἀνατολῇ εἰς ἅπαντα τὰ ἐνδιαφερόμενα ἔθνη τὰς μονίμους ἐγγυήσεις ἐν ὧν ἔχουσι ταῦτα ἀνάγκην. Πιστεύομεν ὅθεν ὅτι θὰ χάσωσι πολύτιμον χρόνον ἐπιχειροῦντες νὰ ἀγάγωσι τὸν ἀμερικανικὸν λαὸν εἰς τὴν ἰδέαν τῆς τουρκικῆς ἐντολῆς. Πράγματι, ὑπάρχουσιν ἐννέα ἐπὶ τὰς δέκα πιθανότητες, ὅτι θὰ ἀποτύχουν εἰς τὴν ἐκστρατείαν ταύτην. Ἀλλ' ἂν, κατὰ τύχην, ἐπιτύχωσι παρὰ τοῖς Ἀμερικανοῖς θὰ προσκρούσωσιν ἐντεῦθεν τοῦ Ὠκεανοῦ εἰς ἀνυπέρβλητα προσκόμματα. Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους ἡ Συνδιάσκεψις ὀφείλει νὰ μελετήσῃ τὸ Τουρκικὸν ζήτημα χωρὶς νὰ ἀσχοληθῇ περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῆς προκειμένης ἐκστρατείας.

Ἀντιθέ ως πρὸς ὅ,τι θὰ ὑπέθετέ τις, πολυάριθμοι Γαῦροι ἀποδέχονται καὶ ἐπιθυμοῦσι τὸν διεθνῆ ἔλεγχον. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ σύστημα τοῦτο δὲν τοὺς κλήτιει τόσον ὥστε νὰ τοὺς παρασύρῃ ἢ νὰ τους διατηρήσῃ ἐν κατωτέρᾳ ἐπανασιάσεως.

Ἡ περιφιλαυτία καὶ αἱ κορυφαῖαι παραδόσεις ἀπαγορεύουσιν εἰς αὐτοὺς νὰ ζητήσωσι τὸν ἔλεγχον ἢ νὰ δεχθῶσιν αὐτὸν ἄνευ διαμαρτυριῶν. Ἂν, ὅμως, ὁ ἔλεγχος ὀργανωθῇ ἀμερολήπτως, αἱ διαμαρτυρίαι θὰ εἶναι καθαρῶς τυπικαί.

Θὰ δεχθῶσι μάλιστα προθύμως μίαν Ἐπιτροπὴν τῶν Πορθμῶν, ἐπιφορτισμένην νὰ ἐξασφαλίζῃ ἐν παντὶ καιρῷ τὴν ἐλευθέραν ναυσιπλοΐαν τοῦ Εὐξείνου καὶ τοῦ Αἰγαίου. Οὐδὲν θὰ ἐκώλυε νὰ ὀργανώσωσιν ἀμέσως τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην ἐπιφυλασσόμενοι νὰ ἐγκατασήσουν αὐτὴν ἀργότερον, ἐὰν τοῦτο ἠθεωρεῖτο ἐπάναγκες, ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν ἐπιτήρησιν εἴτε τῆς Κοινωνίας τῶν ἐθνῶν εἴτε τῆς μεγάλης Ἐπιτροπείας τῆς Κ)πόλεως. Εὔκολον εἶναι νὰ καθαρισθῶσιν αἱ δικαιοδοσίαι αὐτῆς καὶ νὰ ἐξασκῇ ταύτας. Δὲν ὑπάρχουσι μεγάλα ἔργα πρὸς ἐκτέλεσιν ἢ πρὸς διατήρησιν ὡς ἐν Σουέζ ἢ ἐν τῷ Κάτω Δουνάβει. Ἀρκεῖ νὰ διοικῶσι καὶ ἐποπτεύωσιν. Ἐν τῷ μεταξὺ τὴν γενικὴν διακανόνισιν τοῦ Τουρκικοῦ ζητήματος, θὰ ἠδύναντο τοὐλάχιστον νὰ λύσωσι τὸ ἰδιαίτερον τοῦτο ζήτημα, ὅπερ δὲν προκαλεῖ πολιτικὴν σύγκρουσιν καὶ θίγει μέγιστα ὑλικὰ συμφέροντα.

Τὸ σύστημα τοῦ διεθνοῦς ἐλέγχου εἴτε ὁλοκληρωτικοῦ εἴτε κατὰ διαμερίσματα, προσκρούει παρὰ τοῖς κύκλοις τῆς Συνδιασκέψεως, εἰς ἀντίρρησιν ἥτις ἐπανέρχεται ὡς ἐπῳδὸς κατὰ πάσας τὰς συνδιαλέξεις: Λέγουσι: «Φυλαχθῶμεν ἀπὸ τοῦ νέου τούτου πειράματος. Ὁ διεθνὴς ἔλεγχος ἀπέτυχε πανταχοῦ.» Τὸ ἐναντίον εἶναι ἀληθές. Ὅταν πιέζωνται ὅπως καθορίσωσι τὰς ἀποτυχίας ἢ ἐπικαλοῦνται, λαμβάνομεν πάντοτε τὴν αὐτὴν ἀπάντησιν. Ἡ Ταγγὲρ! Ἀλλ' οὐδεὶς ὑπάρχει ἔλεγχος ἐν Ταγγέρ. Ὁ προβλεπόμενος ἐν τῇ πράξει τῆς Ἀλγεσίρας οὐδέποτε ὑπῆρξε καὶ δὲν ὁμιλοῦσι περὶ αὐτοῦ πλέον· ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον αἱ εἰδικώτερον ἐνδιαφερόμεναι δυνάμεις ἐν Μαρόκῳ προὐτίθεντο νὰ διοργανώσωσι παραμένει ἐν σχεδίῳ. Ἐὰνβασιλεύῃ ἡ ἀναρχία ἐν τῇ Ταγγερικῇ περιοχῇ, τοῦτο συμβαίνει ἀκριβῶς ἐπειδὴ οὐδεμία ἐπίσημος ἀρχὴ εἶναι περιβεβλημένη ἀνεγνωρισμένης ἐξουσίας. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς διεθνεῖς θεσμούς, τοὺς δημιουργηθέντας δυνάμει τῶν διπλωματικῶν πράξεων τῶν προγενεστέρων τοῦ πολέμου, λειτουργοῦσιν οὗτοι πρὸς γενικὴν ἱκανοποίησιν.

Δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ εἴπωσιν οὐδεμίαν ἀπουσίαν. Ἐχρεωκόπησαν οἱ συνεταιρισμοὶ (*consortiums*) δύο ἢ τριῶν δυνάμεων· Οἱ συνεταιρισμοὶ δὲ οἱ γενόμενοι ἐν τῷ ἰδίῳ συμφέροντι τῶν μελῶν αὐτῶν εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὰς διεθνεῖς ἐπιτροπάς, αἵτινες ἔχουσι σκοπὸν νὰ ὑπερασπίζωσι τὰ γενικὰ συμφέροντα, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν δυνάμεων, ὅσαι δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν.

Ἐνδιαφέρει νὰ διασκεδασθῶσιν αἱ συγχύσεις καὶ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὰς πραγματικότητας. Αἱ ἀντιρρήσεις κατὰ τοῦ διεθνοῦς ἐλέγχου ὑποκρύπτουσι μόνον ἰδιαιτέρας φιλοδοξίας. Ἐὰν αἱ δυνάμεις τῆς Συνδιασκέψεως δὲν ἔχουσι καταληφθῇ ὑπὸ ἰλίγγου, ἐπὶ τοῦ ἐνανίου τῶν πρέπει νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ἄριστος τρόπος πρὸς διαφύλαξιν τῶν ἰδίων συμφερόντων αὐτῆς εἶναι ὅπως ἐπιτρέψωσιν εἰς ὅλον τὸν κόσμον ν' ἀναπτύξῃ ἐλευθέρως τὸ ἐμπόριόν του ἐν τῇ Τουρκικῇ Τουρκίᾳ.

ΣΕΡΕΑΛΟΣ

Ἡ καταλληλοτέρα συμπληρωματικὴ τροφὴ διὰ τὰ παιδία.

Ἀφέψημα τῶν κυριωτέρων δημητριακῶν, περιέχον φυσικὰς φωσφοροὺχους οὐσίας τὸ Σερεαλὸζ εἶνε ἡ μᾶλλον θρεπτική, εὔπεπτος καὶ εὐχάριστος τροφὴ διὰ τὴν συμπληρωματικὴν διατροφὴν τοῦ παιδίου κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θηλασμοῦ, τῆς ὀδοντοφυΐας, τῆς αὐξήσεως καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ὀστῶν.

Εἶνε ἐπίσης τελεία τροφὴ διὰ τὰς εὐπέπτους καὶ θρεπτικὰς του ἰδιότητας καὶ τὰς φυσικὰς φωσφοροὺχους οὐσίας του εἰς τὰς θηλαζούσας μητέρας, τὰς ἐγκύους, τοὺς ἀσθενεῖς καὶ ἀναρρωνύοντας, τοὺς νέους κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς αὐξήσεώς των, τοὺς νευρασθενικούς, τοὺς ἐξηθθενημένους, τοὺς κεκοπιακότας, τοὺς δυσπεπτικοὺς καὶ εἰς ὅσους ἔχουσιν ἀνάγκην τονικῶν φωσφοροὺχων οὐσιῶν.

Πωλεῖται εἰς τὸ Φαρμακεῖον Ι. Γ. Ἰακωβίδου ἔνθα παρέχονται καὶ ὁδηγίαι διὰ τὴν χρῆσιν.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
ΝΩΠΗ ΔΑΜΑΛΙΣ

πρὸς ἓν σελλίνιον τὸ σωληνάριον ἐκ τῆς τελευταίας παραγγελίας τῆς Σχολ. Ἐπιτροπείας.

Οἱ βουλόμενοι ἢ; ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν κ. **Ἀριστ. Φωτιάδη ἰατρόν, Ταμίαν τῆς Σχολ. Ἐπιτροπείας.**

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
Ο ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΨΙΝ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ «ΕΛΕΥΘ. ΤΥΠΟΝ»

Θεσσαλονίκη, 1)14.— Ἐγενόμην σήμερον τὴν μεσημβρίαν δεκτὸς παρὰ τῷ ἀρχιστρατήγῳ κ. Πρασκευοπούλῳ, ὁ ὁποῖος εἰς σχετικὴν ἐρώτησίν μου, ἐπὶ τῆς προελάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς Θράκην, μοὶ ἐδήλωσε τὰ ἑξῆς:

«Ἡ κατάληψις τοῦ Καζᾶ τῆς Ξάνθης ἀποτελεῖ εὐοίωνον ἀπαρχὴν τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ὀνείρων τῆς Φυλῆς καὶ τῶν προαιωνίων πόθων τοῦ Ἔθνους μας. Ἡ διαταγὴ τοῦ ἀρχιστρατήγου Ντ' Ἐσπεραὶ ὅπως καταλάβωμεν τὴν Θράκην, ἐνίσχυσε τὴν αἰσιοδοξίαν μου διὰ τὴν εὐτυχῆ λύσιν ὅλων τῶν ἑλληνικῶν ζητημάτων, ἡ ὁποία οὐδέποτε μὲ ἐγκατέλειψεν. Ἀπὸ τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν στρατευμάτων τῆς ὁρισθείσης διὰ τὴν κατάληψιν τῆς Θράκης 9ης Μεραρχίας ἐπέστρεψα κατάπληκτος διὰ τὴν παράστασιν καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν ἀνδρῶν. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι οἱ ἄνδρες τῆς 9ης Μεραρχίας θὰ τιμήσωσι καὶ εἰς τὴν νέαν αὐτὴν ἀποστολὴν των τὸ ἑλληνικὸν στράτευμα, τὸ τόσον ἄλλως τε ἔνδοξον.

Ἠρώτησα τὸν Ἀρχιστράτηγον ἂν εἶνε ἱκανοποιημένος ἐκ τῆς καταλήψεως τοῦ Καζᾶ τῆς Ξάνθης.

Γνωρίζετε, μοῦ ἀπήντησεν, ὅτι ἡ κατάληψις τοῦ Καζᾶ τῆς Ξάνθης δὲν εἶνε ἀρκετὴ διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς πόθους τῆς Φυλῆς. Τοῦτο ὅμως δ

ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΤΕΛΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Ἡ Σχολ. Ἐπιτροπεία ἐπὶ εἰκοσι διαδοχικὰς συνεδρίας εἰργάσθη διὰ τὴν κατανομὴν τῶν σχολ. τελῶν ἀνερχομένων ἐν ὅλῳ εἰς £ 2,777.12.0 πλὴν τῆς κυβερνητικῆς χορηγίας £420.

Ὁ τοῦ τρέχ. ἔτους προϋπολογισμὸς ἐπεβαρύνθη διὰ £24 ἐλλείμματος ἐξ ἀγεισπράκτων τελῶν τοῦ π. ἔτους καὶ διὰ τῆς ὑποχρεωτικῆς αὐξήσεως τῶν ἐνοικίων καὶ τῆς ἀπαραιτήτου αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ τε διδάκτικοῦ καὶ τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἐκπαιδευτηρίων καὶ οὕτω τὸ ἐπὶ πλέον ποσὸν ἀνῆλθεν εἰς £500 περίπου.

Τοῦ ποσοῦ τούτου £200 περίπου κατενεμήθησαν εἰς τοὺς ἤδη φορολογουμένους διὰ μετρίας ὡς οἷόν τε αὐξήσεως τοῦ σχολικοῦ φόρου αὐτῶν καὶ εἰς νέους τοιούτους, εἵτινες μόλις ἀντισηκώνουσι τοὺς ἀποβιώσαντας, μετοικήσαντας ἐκ Λευκωσίας ἢ ἀπελθόντας ἐκ Κύπρου

Εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ ἡμετέρα κοινότης ἐπωφελεῖται πλήρως τῆς λειτουργίας τῶν ἐκπαιδευτηρίων αὐτῆς, διότι παρουσιάζει ἀριθμὸν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν κατὰ λόγον τοῦ πληθυσμοῦ οἷον καὶ αἱ μάλιστα πεπολιτισμέναι χῶραι τοῦ κόσμου, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ ὑψίστην τιμὴν εἰς αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ τὰ φορολογικὰ βάρη φαίνεται ὅτι ἐξίκοντο εἰς τὸ ἀνώτατον ὅριον αὐτῶν.

Ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι αἱ σία μεταπολίτευσις προσεχὴς θὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην, ἣν μόνον κοινωνία πλήρως ἐκτιμῶσα τὰ ἀγαθὰ τῆς παιδείας φέρει ἀγογγύστως.

Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ Ι. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

Μετὰ τὴν περὶ ἀκυρώσεως αἴτησιν τῆς διαθήκης τοῦ ἀοιδίμου Χρυσάνθου Ι. Εὐαγγελλίδου δύο τῶν ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμων, τῆς κυρίας Κλεοπάτρας Ι. Οἰκονομίδου καὶ τοῦ κ. Εὐαγγ. Γ. Εὐαγγελίδου, οἱ λοιποὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμοι Ἀσπασία Ι. Ζαχαριάδου, Εὐανθία Χ. Σκουταρίδου, Στυλιανὴ Θ. Θεοδότου, Οὐρανία Χ. Γεωργιάδου, Κύπρος Ι. Εὐαγγελίδης καὶ Δημοσθένης Σεβέρης ὡς καὶ πάντες οἱ μνημονευόμενοι ἐν τῇ διαθήκῃ κληροδόχοι ἠγείραν ἀγωγὴν ἐναντίον τῶν ἄνωθι ἐνισταμένων κατὰ τοῦ κύρους τῆς διαθήκης ἀξιοῦντες ὅπως κηρυχθῇ ἔγκυρος ἡ ἐν λόγῳ τελευταία διαθήκη. Πρὸς καθορισμὸν τῶν ἐπιδικων θεμάτων ὥρισθη ἡ 28)10 Νοεμβρίου 1919.

Ἡ Σχολ. Ἐπιτροπεία προστατεύουσα τὰ ἀπὸ τῆς διαθήκης δικαιώματα τῶν ἀπόρων νηπίων ἐν τοῖς νηπιαγωγείοις αὐτῆς διώρισε συνήγορον τὸν ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς δικηγόρον κ. Γεώργιον Χ" Παύλου Ἰωαννίδην. Ἀγνοεῖται ἂν τὸ Δημοτικὸν μερισμῶν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν θὰ διορίσῃ ἴδιον συνήγορον.

Ὁ δημόσιος χαρακτὴρ τῆς διαθήκης καὶ ἡ κοινωνικὴ θέσις τῶν ἐνισταμένων κατὰ τοῦ κύρους αὐτῆς προκαλεῖ ζωηρότερον ἐνδιαφέρον τὸ διαφέρον τοῦ κοινοῦ, ὅπερ ἐν δικαίᾳ ἀπορίᾳ ἀναμένει νὰ ἴδῃ μέχρι ποῦ θὰ χωρήσωσιν οἱ ἐνισταμένοι ἄδικα φορτοῦντες πρὸς τὴν τελευταίαν ἱερὰν θέλησιν τοῦ ἀποβιώσαντος ἀδελφοῦ αὐτῶν καὶ νὰ στερήσωσι τὰ ἄπορα νήπια καὶ τοὺς εὐεργετουμένους ἀπόρους τῆς κοινότητος τοῦ εὐεργετήματος, ὅπερ ἡ μεγάλη καὶ χριστιανικὴ ψυχὴ τοῦ ἀοιδίμου Χρυσάνθου Εὐαγγελίδου μετὰ γενναιοδωρίας ἐληροδότησεν εἰς αὐτούς.

ΕΥΣΕΒΕΙΣ ΔΩΡΕΑΙ

Εὐχαρίστως πληροφορούμεθα ἐκ Λεμεσοῦ ὅτι ἐν Κυΐρῳ ἀπὸ μικρῶν ἐτῶν ἄριστα ἐγκατεστημένος κ. Ἰ. Χ Σχίζας ἀνέλαβεν ἰδίαις δαπάναις τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ εἰκονοστασίου τῆς Ἐκκλησίας τοῦ χωρίου, ἕτερος δὲ Λεμέσιος ὡσαύτως ἐν Αἰγύπτῳ ἐγκατεστημένος ὁ κ. Ι. Σ. Λούρος ἀνέλαβε τὴν ἀνέγερσιν κωδωνοστασίου τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας.

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΩΣ ἐγνώσθη, ἐξ Ἀθηνῶν ὅτι ὁ ἄριστος ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν νέος κ. Σόλων Θ. Θεοδότου μόλις ἀφίκετο ἐκεῖ προσῆλθεν εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον καὶ μετ' ἐξετάσεις λαμπρὰς ἔτυχε παρ' αὐτῆς τῆς ἀδείας τοῦ δικηγορεῖν.

Ἀχαχωρεῖ μετὰ τοῦτο εἰς Παρισίους καὶ Λονδῖνον πρὸς σπουδὴν τῶν Ἠθικοπολιτῶν Ἐπιστημῶν.

* * *

ΑΝΕΧΩΡΗΣΕΝ εἰς Ἀθήνας ἡ ἀξιότιμ. δεσποινὶς Εὐπραξία Κ. Καραγεωργιάδου μετὰ τῆς ἀξιότ. οἰκογενείας αὐτῆς.

ΑΝΕΧΩΡΗΣΕΝ εἰς Ἀθήνας ὁ κ. **Κυρ. Σεραφεὶμ** τοῦ ἐν Λάρνακι εὐφήμως γνωστοῦ Παραγγελιοδοχικοῦ Οἴκου Ἀδελφῶν Σεραφεὶμ καὶ ἀντιπροσωπείας ἀγγλικῶν καὶ ἀμερικανικῶν ἐμπορ. περιοδικῶν πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀγγλικῆς Βιομηχανικῆς Ἐκθέσεως. Ἐκεῖθεν δὲ χάριν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων τοῦ ἐν λόγῳ Οἴκου ἀπέρχεται εἰς τὴν Ἑσπερίαν Εὐρώπην.

* * *

ΕΔΩΚΑΝ ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου ὁ ἐν τῷ γαλλικῷ Μαρόκῳ ἄριστα ἐγκατεστημένος καὶ παρεπιδημῶν ἐνταῦθα κ. Παπῆς Ἀντωνίου ἐκ Κυρηνείας καὶ ἡ καλλίστη δεσποινὶς Ἑλένη Μ. Χριστοπούλου.

* * *

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ. Ἐν Λιμνατίῳ τῇ π. Κυριακῇ ηὐλογήθησαν οἱ ἀρραβῶνες τοῦ ἐν Δαμαγκοὺρ τῆς Αἰγύπτου ἄριστα ἐγκατεστημένου ρέκτου νέου κ. Γεωργίου Χρ Δεκατρεὶς καὶ τῆς περιποθήτου καὶ καλλίστης δεσποινίδος Μυριάνθης Π. Σαζοῦ ἐγκρίτου τῆς κοινότητος οἰκογενείας.

* * *

ΕΞΕΜΕΤΡΗΣΕ τὸ ζῆν ἐνάρετος καὶ χρηστὴ δέσποινα τῷ π. Σαββάτῳ ἡ

Εὐανθία Μ. Μεσίνη

ἐν ἡλικίᾳ 61 ἐτους παθοῦσα ὑπὸ συγκοπῆς καὶ ἐκηδεύθη σεμνοπρεπῶς αὐθήμερον ἐν τῷ Ἱ Ναῷ Φανερωμένης.

* * *

ΔΕΝ ΕΟΡΤΑΖΕΙ τὴν προσεχῆ Παρασκευὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τοῦ Ἁγ. Λουκᾶ ὁ κ. Λουκᾶς Φ. Νικολαΐδης.

ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ ΠΟΛΛΩΝ

Οἱ Ζεϊμπεκίδαι ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Πολλοὶ πολῖται» ἐμφανίζονται πάλιν ἐν τῇ «Ἑρμαφροδίτῃ» ἀδιόρθωτοι καὶ κακόβουλοι ἐπικριταὶ πράξεών τινων τῆς Σχολ. Ἐπιτροπείας.

Πόσον εἶναι ἀναρμόδιοι καὶ ἀνάξιοι προσοχῆς, ἐδείξαμεν τρανῶς καὶ ἐπανειλημμένως, καὶ ἂν ἀσχολούμεθα πάλιν εἰς τὰς κακοβούλους ἐπικρίσεις των, τοῦτο πράττομεν χάριν τῶν πολλῶν, ὅπως ἄρωμεν καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν περὶ τῆς εὐσυνειδήτου καὶ εὐόρκου πάντοτε περὶ πάντα ἐνεργείας καὶ μερίμνης τῆς ἐπιτροπείας ὑπὲρ τῶν κοινοτικῶν ἐκπαιδευτηρίων.

Οἱ διαγωνισμοὶ ἐγίνοντο πάντοτε μεταξὺ πρωτοβαθμίων, ἐπεκράτησε δὲ παρὰ τῇ νέᾳ σχολ. Ἐπιτροπείᾳ ἡ γνώμη ἵνα ἐπιτραπῇ καὶ εἰς δευτεροβαθμίους. Παρετηρήθη ὅμως ὅτι ἀπέχον τούτων ἄριστοι διδασκάλισσαι καὶ διδάσκαλοι μὴ θέλοντες νὰ διακινδυνεύσωσι τὸν βαθμόν αὐτῶν, καὶ ἐκ τούτου ἡ Ἐπιτροπεία εἶδεν ὅτι θὰ ἐματαιοῦτο ἐφεξῆς ὁ καθιερωθεὶς θεσμὸς τῶν διαγωνισμῶν, καὶ ἠναγκάσθη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ πρώην καθεστώς.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν τελευταῖον διαγωνισμὸν δύο μόνων προσῆλθον διδασκάλισσαι πρωτοβάθμιοι καὶ ἀνεδείχθησαν ἰσόβαθμοι κατ' αὐτόν, ἡ Ἐπιτροπεία εἰς τὴν κενωθεῖσαν θέσιν διώρισε τὴν ἔχουσαν ἐξαετῆ δλὴν διδασκαλικὴν ἐμπειρίαν, τὴν δὲ ἑτέραν, μήπω διδιξασαν, διώρισε βοηθὸν Νηπιαγωγοῦ, θέσιν, διὰ τὴν ὁποίαν εἶχε προκηρυχθῇ ἤδη διαγωνισμὸς κατὰ τὸν π. Ἰούλιον καὶ ἐματαιώθη, ἤτο δὲ ἀνάγκη τοιαύτης ἐν τῷ Νηπιαγωγείῳ Ἁγ. Ἀντωνίου ὅπου συνεκεντρώθησαν 150 νήπια καὶ δὲν ἐπήρκουν ἡ διευθύντρια νηπιαγωγὸς καὶ ἡ βοηθὸς αὐτῆς.

Ἄγνωστον ἂν ἐκ παραδρομῆς ἢ κακῆς γραφῆς ἢ μισθοδοσία διδασκαλίσσης τινὸς ἐν τῷ καταλόγῳ πρὸς τὸ Διοικητήριον φέρεται £50 ἀντὶ £40 Τοῦτο οὐδὲν ἐνέχει τι ἀξιόμεμπτον διότι ὁ Ταμίας θὰ πληρώσῃ τὸν ἐν τῷ διορισμῷ σημειούμενον μισθόν.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν Σχολείων ἔχει ὑποβληθῇ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Αὐγούστου καὶ πᾶσι μετὰ ταῦτα μεταβολὴ ἐν τῷ διδακτικῷ προσωπικῷ καὶ ἐν τῇ μισθοδοσίᾳ οὐδόλως μεταβάλλει αὐτόν. Ἡ σχολ. ἐπιτροπεία ὀφείλει νὰ κατανείμῃ ποσὸν ἴσον πρὸς τὰς προϋπολογισθείσας δαπάνας καὶ ἂν ὑπάρξῃ περίσσευμα κατὰ ξτὴν χρῆσιν τοῦτο δέον νὰ δηλωθῇ κατὰ τὴν ὑποβολὴν τοῦ ἐτησίου λογαριασμοῦ εἰς τὸ τέλος τοῦ σχολ. ἔτους καὶ διὰ τοῦτο ἤτο περιττὴ ὅλως ἡ μνεία τῆς μισθοδοσίας τῆς νέας διδασκαλίσσης ἐν τῇ γνωστοποιήσει περὶ τοῦ διορισμοῦ αὐτῆς πρὸς τὸ Διοικητήριον.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Ἡ Κα καὶ ὁ Κὸς Μ. Μηλάρη εὐχαριστοῦσι θερμῶς τοὺς καθ' οἱονδήποτε τρόπον συγχαρέντας αὐτοὺς ἐπὶ τῇ τελέσει τῶν γάμων των.

ΕΞ ΕΥΡΥΧΟΥ

—*Χάριν τῆς ἀληθείας.*

—*Ἀκαίρως καὶ ἀνυχῆς ἐμφάνισις.*

Κύριε Συντάκτα,

Θὰ ἐξεπλήττετο ἡμᾶς ἡ ἐν τῷ προλαβόντι φύλλῳ τῆς «Ἐλευθερίας» ἀσύστατος καὶ ἀβάσιμος ὅλως καταγγελία τοῦ παρ' ἡμῖν ἐπ' ἐκκλησίας κηρύγματος τοῦ δημοφιλεστάτου Μητροπολίτου μας κ. Μακαρίου, ἂν μὴ ἔφερε τὴν ὑπογραφὴν τοῦ παρ' ἡμῖν ἰατροῦ κ. Σ. Φωτιάδου. Ἀσφαλῶς ὁ κ. Φωτιάδης πολὺ κακὴν εὗρεν ἀφορμὴν ἀπὸ τῆς ἀφανείας νὰ κάμῃ τὴν πρώτην ἐμφάνισίν του εἰς τὸ κοινόν. Οἱ γνωρίσαντες αὐτὸν καὶ ἐπὶ μικρὸν οὔτε τὴν ἀλήθειαν οὔτε τινὰ λόγον ἀγαθὸν δύνανται νὰ προσδοκῶσιν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

Ὁ ἡμέτερος Μητροπολίτης ἀποδεδειγμένως τυγχάνει ὁ ὑπὲρ πάντα ἄλλων παρ' ἡμῖν κληρικὸν ἐπιστημονικῶς μεμορφωμένος καὶ ἐκ τῶν ὀλίγων ἀριστέων τοῦ Πανελληνίου ὀρθοδόξου κλήρου, τὸ δὲ ὑψηλὸν ἦθος αὐτοῦ καὶ ὁ πατριωτικὸς ἐνθουσιασμός του ἔχουσιν ἐκδηλωθῇ τόσον λαμπρῶς καὶ περιφανῶς δι' ἔργων ὥστε νὰ μὴ εἶναι δυνατὸν νὰ σκιασθῶσιν ὑπὸ οἱασδήποτε συκοφαντίας.

Ὁ κ. Φωτιάδης ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν ἐκείνων τοὺς ὁποίους **πρέπει νὰ ἀγοράζῃ τις ὅσον ἀξίζουν καὶ νὰ τοὺς πωλῇ ὅσον θέλουν**, καὶ ἡ ἰδιότης αὕτη τὸν ἔκαμε νὰ πιστεύῃ ὅτι ὁ Πανιερ. Μητροπολίτης κηρύττων τὸν θεῖον λόγον ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ βήματος ἠδύνατο νὰ ἐνθυμῆται αὐτὸν, καίτοι τὸ ὕψος τοῦ κηρύγματος ἦτο τοσοῦτον, ὥστε νὰ εἶναι ἀδύνατος τοιαύτη ὑπόνοια.

Θέμα τοῦ κηρύγματος ἦτο ἡ κλῆσις τῶν πρώτων μαθητῶν τοῦ Κυρίου καὶ μετὰ ὀφθαλμὸν ἀνάλυσιν τοῦ κειμένου τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς ὁ ὑψιπέτης κήρυξ τοῦ θείου λόγου εἶπε τὴν ἱστορικῶς ἀποδεδειγμένην ἀλήθειαν ὅτι ἡ ἀγνὴ πίστις παρατηρεῖται εἰς τὰς κατωτέρας καὶ ἐργατικὰς κοινωνικὰς τάξεις, καὶ μεταξὺ τούτων ἐξελέξατο ὁ Κύριος τοὺς πρώτους αὐτοῦ μαθητάς, ἁλιεῖς καὶ γεωργούς. Ἡ αὐτὴ ἀγνὴ ἀλλὰ καὶ διάπυρος πίστις ἐκδηλοῦται μεταξὺ τῶν μεγάλων καὶ πραγματικῶς σοφῶν καὶ μεγάλων ἐπιστημόνων. Ὁ μέγας Νεύτων ἀπεκαλύπτετο ἀτενίζων τὸν οὐρανὸν καὶ ὁ Καπέρνικος ἔκλινεν εὐλαβῶς τὸ γόνυ πρὸ τοῦ ἀπεκαλυφθέντος μεγαλείου τοῦ Ὑψίστου καὶ τῆς πανσοφίας τοῦ Θεοῦ. Μεταξὺ τῶν δύο τούτων πόλων τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως ὑπάρχουσιν αἱ μετριότητες καὶ μεταξὺ τούτων πάλιν οἱ ἡμιμαθεῖς καὶ μονομερῶς καὶ ἀτελῶς μορφώσαντες τὸ γνωστικὸν τοῦ δὲ θυμικοῦ ἀμελήσαντες καὶ παρέχοντες καθ' ἑκάστην ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέαμα θλιβερώτατον σκάνδαλον γιγόμενοι καὶ ἐν τῇ θρησκευτικῇ καὶ ἐν τῇ ἐθνικῇ συνειδήσει τῶν πολλῶν, καὶ ἀπὸ τούτων ὀφείλουσιν οἱ χριστιανοὶ νὰ προέχωσιν ὡς ἀπὸ τῶν Γραμματέων καὶ τῶν Φαρισσαίων τοῦ Εὐαγγελίου Ἐὰν ὁ κ. Φωτιάδης τάσσῃ ἑαυτὸν μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων καὶ παραπονεῖται ἐπὶ προσβολῇ τοῦ κηρύγματος ἔχει δίκιον, διότι ὁ κῆρυξ τοῦ θείου λόγου, ὡς καὶ ὁ Θεάνθρωπος ἔπραττεν, ὀφείλει νὰ ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ ποιμνίου του ἀπὸ τοὺς λύκους ὡς καλὸς καὶ ἀληθὴς ποιμήν, ὁ λόγος του ὅμως πρὸς οὐδένα προσωπικῶς ἀπηυθύνετο, εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι τὸ ἐκκλησίασμα ὅλον μετ' ἀδιαπτώτου προσοχῆς παρηκολούθησε τὸν λιγὺν καὶ βαθυρρήμονα κήρυκα τοῦ θείου λόγου καὶ ἀπεκόμισε ἄριστα διδάγματα πρὸς τὸν χριστιανικὸν βίον αὐτοῦ.

Ἡ ἰδιοσυγκρασία τοῦ ἰατροῦ κ. Φωτιάδου φαίνεται ὅτι ἀντιπαθεῖ πρὸς πᾶν ἀγαθὸν καὶ ἔδν ἀπορῶμεν ὅτι καὶ κατὰ τῆς ἀρτιυστάτου Σχολῆς ἡμῶν κατατρέρεται, διότι ἴσως ἱδρύθη αὕτη τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ σεπτοῦ Ἱεράρχου ἡμῶν.

Ἐπομιμνήσκομεν ἐν τέλει τὸν κ Φωτιάδην τοῦ Αἰσώπου τὴν γαλῆν λείχουσαν τὴν ρίνην.

Ἐν Εὐρύχῳ τῇ 10 Ὀκτωβρίου.

Παπᾶ Λεΐζος Ἰωάννου, Λεΐζος Ἱερεύς, Σχολικὸς καὶ Ἐκκλησ. ἐπίτροπος, Χαράλ Χαγάρος καὶ Ι. Χαραλάμπους, Ἐκκλησ ἐπίτροποι, Δημήτριος Κωνσταντίνου καὶ Εὐριπίδης Χαραλάμπους, Ἐπίτροποι τοῦ Ἀναγνωστηρίου.

ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΓΑΜΟΥ

Ἀξιότιμε Κύριε,

Παρακαλεῖσθε νὰ τιμήσητε διὰ τῆς εὐγενοῦς παρουσίας ὑμῶν μετὰ τῆς ἀξιοτίμου οἰκογενείας σας τοὺς γάμους ὑμῶν εὐλογηθησομένους ἐν τῷ οἴκῳ ὑμῶν κατὰ τὴν ἑνορίαν Τρυπιώτου τὴν προσεχῆ Κυριακὴν 20 τρέχ. καὶ ὥραν 4 μ. μ.

Διατελοῦμεν μετὰ τιμῆς οἱ μελλόνυφοι

Χριστόφ. Παϊσίδης
Ἑλένα Κ. Χριστοπούλου.

(Ἡ παροῦσα θεωρηθήτω καὶ ὡς ἰδιαιτέρα πρόσκλησις.)

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἡ ὑγεία τοῦ Προέδρου Οὐίλσων.

Βασιγκτών, 4)17.—Τὴν ἑσπέραν ταύτην ἠγγέλθη ὅτι ἡ ὑγεία τοῦ Προέδρου Οὐίλσων ἐβελτιώθη ὁρισμένως. Ἡ ἐγχείρησις τοῦ προστάτου δὲν θὰ εἶναι ἀναγκαία.

Οὐάσιγκτων 9)22 ἑσπέρ.—Ὁ Οὐίλσων διῆλθεν ἄνετον ἡμέραν καὶ ὑπέγραψε διαφόρους πράξεις τοῦ Κογκρέσσου.

Ἀπέλασις ξένων ὑπηκόων ἐκ τῆς Αὐστρίας.

Ἡ Αὐστριακὴ Κυβέρνησις εἰδοποίησε τὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν ἐν Βελιγραδίῳ ὅτι θὰ ἀπελάσῃ πάντας τοὺς ξένους ὑπηκόους ἐκ τοῦ Αὐστριακοῦ ἐδάφους. Εἰς μίαν καὶ μόνην ἡμέραν 10 χιλ. ξένοι ἐγκατέλειψαν τὴν Βιέννην.

Οἱ Ἰσραηλῖται ἐν Παλαιστίνῃ

Ἐν Λονδίνῳ ἤρχισεν ἡ ἔκδοσις νέας Ἰσραηλιτικῆς ἐφημερίδος ὑπὸ τὸν τίτλον ὁ «Ἰσραηλιτικὸς Μηνύτωρ» σκοπὸς τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ καταπολέμησις τῆς προπαγάνδας, ὑπὲρ τῆς Ἱδρύσεως Ἰσραηλιτικοῦ Κράτους ἐν Παλαιστίνῃ.

Οἱ ἱδρυταὶ τῆς ἀνωτέρω ἐφημερίδος ἔχουν ὡς πρόγραμμα τὴν προπαγάνδαν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῶν Βρεττανῶν Ἰσραηλιτῶν, τὴν διατήρησιν τῆς ὑποθέσεως τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, τὴν σταθερὰν ὑποστήριξιν τῆς ἀρχῆς ὅτι ὁ Ἰουδαϊσμὸς κατ' οὐδένα λόγον ἀποτελεῖ χωριστὴν ἐθνικὴν πολιτικὴν ἀλλ' εἶνε θρησκευτικὸν σύστημα. Οἱ καθολικοὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἶνε ὁμοίως κατὰ τῆς ἱδρύσεως πολιτικοῦ κράτους ἐν Παλαιστίνῃ τὴν αὐτὴν δὲ γνώμην ἔχει καὶ ὁ Πάπας ὡς καὶ ὁ Καρδινάλιος Μπούρν.

Ἐν τούτοις ὁ «Ἰσραηλιτικὸς Μηνύτωρ» εἶνε ὑπὲρ τῆς μεταναστεύσεως τῶν Ἰσραηλιτῶν εἰς Παλαιστίνην διὰ τὴν ἵδρυσιν γεωργικῶν ἀποικιῶν.

Πρὸ τῆς Πετρουπόλεως.

Λονδῖνον, 7)20.(Ρ) —Ἀνακοινοῦθὲν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.—Ἀναφέρεται ὅτι ἡ φρουρὰ τῆς Πετρουπόλεως ἐτοιμάζεται εἰς κανονικὴν πολιορκίαν. Μυδραλλιοβόλα τοποθετοῦνται ἐπὶ τῶν στεγῶν τῶν οἰκιῶν καὶ πανταχόθεν φθάνουν τρόφιμα. Ἡ μεραρχία τοῦ Μπασκίρ, ἥτις εἶχε σταλῇ ἐσπευσμένως εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἵνα ὑπερασπίσῃ τὴν Πετρούπολιν, ἠξολοθρεύθη σχεδὸν ἐν Κράσνοε-Τσέλο. Οἱ Μπολσεβικικοὶ ἰσχυρισμοὶ ὅτι ἀνέκτησαν τὸ Κράσνοε-Τσέλο καὶ τὴν Κατσίναν καὶ ὅτι ἀπωθοῦν τὸ Γιούντενιτς, δὲν ἐπιβεβαιοῦνται. Τὰ τελευταῖα τηλεγραφήματα βεβαιοῦν ὅτι ἡ Μπολσεβικὴ ἀντιπροσωπεία ἐν Γκατσίνᾳ προσεφέρθη τὴν 17ην Ὀκτωβρ. νὰ παραδώσῃ τὴν Πετρούπολιν ἂν τῇ παρείχετο ἐγγύησις ὅτι δὲν θὰ ἐγίνετο βομβαρδισμός. Οὐδεμία μνεία γίνεται ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπάντησιν.

Ἔλσιγκφορς, 19.(Ρ) —Ἀναμένεται ὅτι ἡ Πετρούπολις θὰ καταληφθῇ πρὸ τῆς Κροστάνδης. Τὰ στρατεύματα τοῦ Γιούντενιτς κατέλαβον τὸν σταθμὸν Λεγκόβη κείμενον εἰς ἀπόστασιν 13 μιλλίων ἀπὸ τῆς πόλεως, φθάσαντα ἔπειτα εἰς τὴν σιδηροδρομικὴν ἕνωσιν τοῦ Ποντίλωφ. Ἀνακοινοῦθὲν τοῦ Γιούντενιτς βεβαιοῖ ὅτι ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ Πετρουπόλεως—Μόσχας ἐκρήγη, καθόσον ἡ ἐπὶ τοῦ Τούλα γέφυρα κατεστράφη. Οἱ Μπολσεβῖκοι συνεκέντρωσαν 20,000 στρατιώτας εἰς τὰ πέριξ τοῦ Γκτὸβ ἐπὶ τῆς λίμνης Πέϊ καὶ 10,000 ἄνδρας παρὰ τὴν Πετρούπολιν. Εἶνε ἀποφασισμένοι ν' ἀντισταθοῦν μέχρις ἐσχάτων.

Τὸ Σερβικὸν ὑπουργεῖον.

Τὸ Σερβικὸν ὑπουργεῖον δὲν ὑπέστη μετατροπήν, ἐκτὸς τῆς εἰσόδου εἰς αὐτὸ τοῦ κ. Μπιενενιτς, βουλευτοῦ τῆς Δαλματίας καὶ Κροατίας, ὅστις διορίσθη ὑπουργὸς ἄνευ χαρτοφυλακίου.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΑΓ. ΛΟΥΚΑ

Γίνεται γνωστὸν εἰς τὸ εὐσεβὲς Κοινὸν ὅτι τὴν προσεχῆ Παρασκευὴν ἑπέτειον ἑορτὴν τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ τελεσθήσεται ἐν τῷ ἀσκαίῳ φερωνύμῳ Ἱ. Ναῷ ἀρχιερατικὴ λειτουργία, λεσουργοῦντος τοῦ Σεβ. Τοποτηρητοῦ Ἱ. Μητροπολίτου Πάφου κ. Ἰακώβου.

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 15 Ὀκτωβρ.1919.

Ἡ Ἐπιτροπεία.

ΔΑΜΑΛΙΣ ΝΩΠΗ

Ὁ Ἰατρὸς κ. Χριστος Σ. Πελίδης προμηθευθεὶς διὰ τοῦ τελευταίου ταχυδρομείου ἀρκετὴν ποσότητα δαμαλίδος ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δαμαλιδοκομείου τοῦ Κράτους δι' ἰδίαν χρῆσιν διαθέτει μέρος ταύτης ἀντὶ 1 σελλ. τὸ ωλληνάριον διὰ 5 ἄτομα καὶ 2 σελλ. διὰ 10 ἄτομα.

Οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ προμηθευθῶσι ταύτην ἐκ τοῦ Ἰατρείου του ἢ τοῦ Φαρμακείου «Ἡ Γαληνὶς» κ. Εὐθυμίου Γ. Πετρίδου.

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΩΡΑΙΟΤΗΤΟΣ

Τὸ **δέρμα** εἶναι ὄργανον λεπτόν, ἔχον θαυμασίαν δύναμιν νὰ βελτιῶται ὑπὸ περιστάσεις ὄχι ἐξαιρετικάς.

Περιποιεῖσθε τὸ δέρμα κοσμίως

Προσέχετε εἰς τὸ **εἶδος** τοῦ σάπωνος.

Ἀφαιρεῖτε πάντοτε τὰς **σκουνάδας,** μὲ μῖγμα καθαροῦ ὕδατος καὶ Ὀατίνης.

Ἡ **Ὀατίνη,** ἡ ἀλοιφὴ αὐτὴ τοῦ προσώπου, εἰσέρχεται εἰς τοὺς πόρους τοῦ δέρματος καὶ ἀφαιρεῖ τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ τοὺς ὑπους ποῦ ἐμφωλεύουν ἐκεῖ.

Διατηρεῖτε τοὺς πόρους τοῦ δέρματος διαφανεῖς καὶ καθαροὺς καὶ οὕτω θὰ **ἀνακαλύψητε** τὸ μυστήριον **τῆς ὡραίας μορφῆς.**

Δοκιμάσατε τὴν «Ὀατίνην» τρίβοντες αὐτὴν ἐπὶ τοῦ δέρματος. Θὰ ἴδητε ὅτι ὅταν **σπογγίσητε** τὴν ἀλοιφὴν αὐτὴν θ' ἀφαιρεθοῦν μὲ αὐτὴν ὁ ῥύπος καὶ ἡ ἀκαθαρσία ποῦ ἐκρύπτοντο ἐντὸς τῶν πόρων. Πρᾶγμα ποῦ δὲν κατορθώνει ὁ σάπων καὶ τὸ ὕδωρ ἢ οἱαδήποτε ἄλλη ἀλοιφή.

Διὰ πώλησιν λιανικὴν καὶ χονδρικὴν ἀπευθυντέον εἰς τὸ

PETIT BAZAR

(26—1) **Λευκωσίαν.**

ΡΑΠΤΕΙΟΝ

ΣΤΥΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ & Ι. Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΟΥ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ

Οἱ ὑποφαινόμενοι ποιοῦμεν γνωστὸν πρὸς τὸ Σ. Κοινὸν ὅτι συνεστήσαμεν Ραπτεῖον κείμενον ἐπὶ τῆς Κεντρ. Ὁδοῦ ἐναντι τοῦ Ζαχαροπλαστείου ὁ «Λούης», καὶ ὑποσχόμεθα εἰς τοὺς τιμῶντας ἡμᾶς διὰ τῶν διαταγῶν αὐτῶν νὰ παρέχωμεν ἐργασίαν στερεὰν καὶ τεχνικὴν δεξιότητα ἐφάμιλλον πρὸς τὴν φιλοκαλίαν αὐτῶν καὶ ἀντὶ τιμῶν ἀσυναγωνίστων.

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 23 Σ)βρίου 1919.

Μετὰ τιμῆς

(4—4) **Στυλ. Γεωργίου καὶ Ι. Γ. Χριστοφίδης.**

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Μᾶς ἐφθασαν **Βακαλιάροι** Ἀγγλίας φρέσκοι εἰς κιβώτια τῶν 40 ὀκ.

Κατ' αὐτὰς θὰ ἔχωμεν καὶ **Ρέγκας** Ἀγγλίας ἐκ τοῦ συνήθους καλοῦ πράγματος εἰς βαρέλια μεγάλα καὶ μικρά.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὸ ἄρτι ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ κ. **Η. Συμεωνίδου** Ἐπόπτου τῆς Γεωργίας ἐν Κύπρῳ, διδακτικὸν βιβλίον τῆς Ε' καὶ ΣΤ' τάξεως τῶν Δημοτικῶν Σχολείων, ὑπὸ τ